

Kvartalsregnskap 3. kvartal 2018

Hovedtall	3
Styrets beretning.....	4
Resultatregnskap.....	16
Balanse	17
Endring i egenkapital	18
Kontantstrømoppstilling.....	19
Noter til regnskapet	20-33
Note 1 Regnskapsprinsipper.....	20
Note 2 Resultatførte nedskrivninger på utlån og garantier	20
Note 3 Balanseførte nedskrivninger på utlån og garantier etter IFRS 9	21
Note 4 Andre eiendeler.....	22
Note 5 Annen gjeld, garantier og andre forpliktelser	23
Note 6 Innskudd fra kunder fordelt på sektorer og næringer	23
Note 7 Utlån til kunder fordelt på sektorer og næringer	24
Note 8 Kapitaldekning	25
Note 9 Finansielle derivater	27
Note 10 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	27
Note 11 Segmentrapportering	28
Note 12 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter	30
Note 13 Pensjon	30
Note 14 Salg av utlån	31
Note 15 Likviditetsrisiko	31
Note 16 Opplysning om virkelig verdi	31
Note 17 Hendelser etter balansedagen	33
Resultat fra kvartalsregnskapene.....	34
Kontaktinformasjon og finanskalender 2018-2019	36

Hovedtall SpareBank 1 SR-Bank konsern (mill kr)

Resultatsammendrag	01.01 - 30.09		3. kv.	3. kv.	Året
	2018	2017	2018	2017	2017
Netto renteinntekter	2.513	2.343	871	820	3.162
Netto provisjons- og andre inntekter	1.087	1.157	349	386	1.524
Netto inntekter fra finansielle investeringer	501	430	175	198	634
Sum netto inntekter	4.101	3.930	1.395	1.404	5.320
Sum driftskostnader	1.653	1.597	542	530	2.167
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2.448	2.333	853	874	3.153
Nedskrivninger på utlån og garantier	232	423	59	124	543
Driftsresultat før skatt	2.216	1.910	794	750	2.610
Skattekostnad	447	383	160	140	524
Resultat etter skatt	1.769	1.527	634	610	2.086

Balansetall

Brutto utlån til kunder	183.014	167.105			172.554
Brutto utlån til kunder inkludert SB1 BK og SB1 NK ⁵⁾	196.445	185.150			187.137
Innskudd fra kunder	100.320	98.602			95.384
Forvaltningskapital	226.023	215.309			216.618
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	221.168	204.481			207.562

Utvalgte nøkkeltall (For ytterligere nøkkeltall se side 34 i kvartalsrapporten)

Egenkapitalavkastning ¹⁾	11,7 %	10,9 %	12,6 %	12,9 %	11,0 %
Kostnadsprosent ²⁾	40,3 %	40,6 %	38,9 %	37,7 %	40,7 %
Gjennomsnittlig rentemargin ³⁾	1,52 %	1,53 %	1,53 %	1,54 %	1,52 %
Balansevekst					
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder	9,5 %	6,2 %			9,5 %
Utlånsvekst inkludert SB1 BK og SB1 NK ⁵⁾	6,1 %	1,2 %			2,6 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	1,7 %	13,0 %			11,0 %
Soliditet					
Ren kjernekapitaldekning	14,7 %	14,8 %			15,1 %
Kjernekapitaldekning	16,0 %	15,8 %			16,0 %
Kapitaldekning	17,8 %	17,7 %			17,9 %
Kjernekapital	20.613	19.214			19.278
Risikovektet balanse	129.216	121.818			120.160
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,7 %	7,2 %			7,4 %
Likviditet					
Likviditetsdekning (LCR) ⁶⁾	151 %	212 %			168 %
Innskuddsdekning	54,8 %	59,0 %			55,3 %
Innskuddsdekning inkludert SB1 BK og SB1 NK ⁵⁾	51,1 %	53,3 %			51,0 %
Nedskrivning på utlån og utlån i Trinn 3 ⁴⁾					
Nedskrivning i prosent av utlån	0,17 %	0,35 %			0,33 %
Nedskrivning i prosent av utlån, inkludert utlån SB1 BK og SB1 NK ⁵⁾	0,16 %	0,31 %			0,29 %
Utlån i Trinn 3 i % av utlån ^{4), 7)}	1,40 %	1,30 %			1,23 %
Utlån i Trinn 3 i % av utlån, inkl. utlån SB1 BK og SB1 NK ^{4), 5), 7)}	1,30 %	1,18 %			1,13 %

SpareBank 1 SR-Bank aksjen

	30.09.18	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14
Børskurs	99,00	87,00	60,75	39,30	52,50
Børsverdi (millioner kroner)	25.319	22.250	15.537	10.051	13.427
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte) (konsern)	80,02	77,24	71,54	66,14	60,28
Resultat pr aksje, i kr	6,92	8,16	6,87	6,83	8,20
Utbetalt utbytte pr aksje	n.a.	4,25	2,25	1,50	2,00
Pris / Resultat pr aksje	10,73	10,66	8,84	5,75	6,40
Pris / Bokført egenkapital	1,24	1,13	0,85	0,59	0,87
Effektiv avkastning ⁸⁾	18,7 %	46,9 %	58,4 %	-21,3 %	-10,2 %

¹⁾ Ordinært resultat tilgjengelig for aksjonærene i % av gjennomsnittlig egenkapital ekskludert annen kjernekapital

²⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

⁴⁾ Utlån i Trinn 3 er utlån som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato

⁵⁾ SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er forkortet til SB1 BK og SB1 NK

⁶⁾ Likvide aktiva dividert på netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

⁷⁾ Utlån i Trinn 3 i % av brutto utlån. Tall for 1. januar 2018 er sum misligholdte og tapsutsatte engasjement i henhold til IAS 39, i % av brutto utlån

⁸⁾ Prosentvis endring i børskurs siste periode, inkludert utbetalt aksjeutbytte

Et sterkt resultat preget av god drift, økt aktivitet og reduserte tap

3. kvartal 2018

- Resultat før skatt: 794 mill kroner (750 mill kroner)
 - Resultat etter skatt: 634 mill kroner (610 mill kroner)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 12,6 prosent (12,9 prosent)
 - Resultat pr aksje: 2,48 kroner (2,39 kroner)
 - Netto renteinntekter: 871 mill kroner (820 mill kroner)
 - Netto provisjons- og andre inntekter: 349 mill kroner (386 mill kroner)
 - Netto inntekter fra finansielle investeringer: 175 mill kroner (198 mill kroner)
 - Driftskostnader: 542 mill kroner (530 mill kroner)
 - Nedskrivning på utlån: 59 mill kroner (124 mill kroner)
- (3. kvartal 2017 i parentes)

Pr. 30. september 2018

- Resultat før skatt: 2.216 mill kroner (1.910 mill kroner)
 - Resultat etter skatt: 1.769 mill kroner (1.527 mill kroner)
 - Egenkapitalavkastning etter skatt: 11,7 % (10,9 %)
 - Resultat pr aksje: 6,92 kroner (5,98 kroner)
 - Netto renteinntekter: 2.513 mill kroner (2.343 mill kroner)
 - Netto provisjons- og andre inntekter: 1.087 mill kroner (1.157 mill kroner)
 - Netto inntekter fra finansielle investeringer: 501 mill kroner (430 mill kroner)
 - Driftskostnader: 1.653 mill kroner (1.597 mill kroner)
 - Nedskrivning på utlån: 232 mill kroner (423 mill kroner)
 - Samlet utlånsvekst siste 12 måneder: 6,1 % (1,2 %)
 - Innskuddsvekst siste 12 måneder: 1,7 % (13,0 %)
 - Ren kjernekapitaldekning: 14,7 % (14,8 %)
 - Kjernekapitaldekning: 16,0 % (15,8 %)
- (Pr. 30. september 2017 i parentes)

Resultat 3. kvartal 2018

Konsernets resultat før skatt ble 794 mill kroner (750 mill kroner), en forbedring med 40 mill kroner fra 2. kvartal 2018. Egenkapitalavkastningen etter skatt for kvartalet ble 12,6 % (12,9 %) mot 12,3 % i 2. kvartal 2018. Kvartalets gode resultat preges av en ytterligere økning i netto renteinntekter, fortsatt høye inntekter fra finansielle investeringer, reduserte kostnader og lavere nedskrivninger på utlån og garantier.

Netto renteinntekter økte med 29 mill kroner til 871 mill kroner (820 mill kroner) i 3. kvartal 2018. Økningen skyldes hovedsakelig økt utlånsvolum siste 12 måneder. Gjennomsnittlig rentemargin (netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital) ble 1,53 % (1,54 %) mot 1,52 % i 2. kvartal 2018.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 349 mill kroner (386 mill kroner) i 3. kvartal 2018, en

reduksjon på 21 mill kroner fra 2. kvartal 2018. På grunn av naturlige sesongvariasjoner, er både inntekter fra eiendomsmegling og regnskapstjenester redusert fra forrige kvartal. Inntekter fra EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS ble 94 mill kroner (90 mill kroner), 15 mill kroner lavere enn i 2. kvartal 2018, mens inntekter fra SpareBank 1 Regnskapshuset SR AS ble redusert med 8 mill kroner fra 2. kvartal 2018. Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble 19 mill kroner (39 mill kroner), en reduksjon på 4 mill kroner fra 2. kvartal 2018. Inntekter fra garantiprovisjon og betalingsformidling økte med til sammen 22 mill kroner fra forrige kvartal, mens inntekter fra tilrettelegging ble redusert med 15 mill kroner.

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 175 mill kroner (198 mill kroner) i 3. kvartal 2018, ned 38 mill kroner fra forrige kvartal. Reduksjonen skyldes

hovedsakelig at 2. kvartal 2018 inkluderte 72 mill kroner i effekt av den forestående fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS. Fusjonen er forventet i 4. kvartal 2018. Eksklusive denne posten var det en økning i netto inntekter fra finansielle investeringer på 34 mill kroner, som i stor grad var knyttet til kursgevinst på verdipapirer.

Driftskostnadene ble redusert med 30 mill kroner fra forrige kvartal, til 542 mill kroner (530 mill kroner) i 3. kvartal 2018. Personalkostnadene ble redusert med 4 mill kroner fra forrige kvartal. Øvrige kostnader ble redusert med 26 mill kroner fra 2. kvartal 2018.

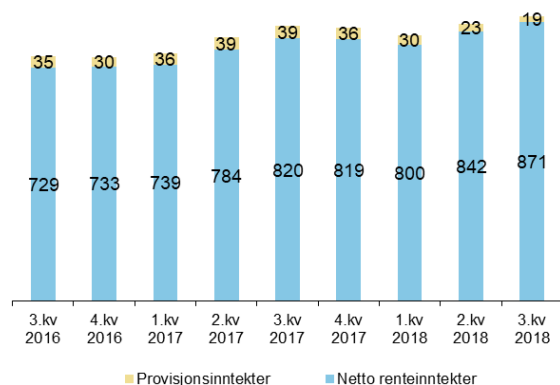
Nedskrivning på utlån ble 59 mill kroner (124 mill kroner) mot 99 mill kroner i 2. kvartal 2018. Lave nedskrivninger i kvartalet og reflekterer optimismen som preger konsernets markedsområde som følge av økt oljepris og de ringvirkninger det får for næringslivet for øvrig.

Resultat pr 30. september 2018

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter ble 2.513 mill kroner (2.343 mill kroner) pr 30. september 2018. Netto renteinntekter må sees i sammenheng med provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Provisjonsinntektene fra disse selskapene beløp seg til 72 mill kroner (114 mill kroner) pr 30. september 2018. Summen av netto renteinntekter og provisjonsinntekter økte med totalt 128 mill kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Økningen kom hovedsakelig som følge av økt utlånsvolum.

Fig. 1 Renteinntekter

Gjennomsnittlig rentemargin ble 1,52 prosent pr 30. september 2018, sammenlignet med 1,53 prosent pr 30. september 2017.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1.087 mill kroner (1.157 mill kroner) pr 30. september 2018. Reduksjonen på 70 mill kroner fra året før skyldes primært at provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble redusert med 42 mill kroner til 72 mill kroner (114 mill kroner) pr 30. september 2018. Reduserte provisjonsinntekter fra disse kredittforetakene kom blant annet som en konsekvens av at konsernet i løpet av de siste 12 måneder har kjøpt tilbake utlån fra SpareBank 1 Boligkreditt AS med til sammen 4,6 mrd kroner. Inntekter fra forsikring ble redusert med 13 mill kroner til 143 mill kroner som følge av blant annet redusert lønnsomhetsprovisjon etter en hard vinter med mange skader, mens inntekter fra eiendomsmegling ble redusert med 11 mill kroner til 284 mill kroner (295 mill kroner) pr 30. september 2018, grunnet et svakere totalmarked i forhold til samme periode i 2017.

Tabell 1, Provisjons- og andre inntekter

	30.09.18	30.09.17
Betalingsformidling	194	197
Sparing/plassering	149	151
Forsikring	143	156
Provisjonsinntekter EiendomsMegler 1	284	295
Garantiprovisjon	83	80
Tilrettelegging/kundehonorar	77	65
Regnskapstjenester SpareBank 1		
Regnskapshuset SR	75	73
Provisjonsinntekter SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	72	114
Øvrige	10	26
Sum provisjons- og andre inntekter	1.087	1.157

Reduserte inntekter fra forsikring, eiendomsmegling og kredittforetakene ble delvis motvirket av tilretteleggingshonorar, som økte med 12 mill kroner fra 30. september 2017 til 77 mill kroner (65 mill kroner) pr 30. september 2018, som følge av god aktivitet, spesielt i bedriftsmarkedsdivisjonen.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 501 mill kroner (430 mill kroner) pr 30. september 2018.

Tabell 2, Inntekter fra finansielle investeringer

	30.09.18	30.09.17
Utbytte	12	11
Inntekter av eierinteresser	253	271
Inntekter fra finansielle instrumenter	236	148
- Kursgevinst/tap verdipapirer	116	103
- Kursgevinst/tap valuta/renter	120	45
Sum inntekter finansielle investeringer	501	430

Utbytte økte med 1 mill kroner fra 30. september 2017 til 12 mill kroner (11 mill kroner) pr 30. september 2018, mens inntekter fra eierinteresser ble redusert med 18 mill kroner til 253 mill kroner (271 mill kroner) pr 30. september 2018.

Tabell 3, Resultatandeler etter skatt

	30.09.18	30.09.17
SpareBank 1 Gruppen AS	189	215
SpareBank 1 Boligkreditt AS	1	-19
SpareBank 1 Næringskreditt AS	6	11
BN Bank ASA	50	50
SpareBank 1 Kredittkort AS	17	11
SpareBank 1 Betaling AS	-14	-14
Øvrige	4	17
Sum inntekter fra eierinteresser	253	271

Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Gruppen AS ble redusert med 26 mill kroner fra samme periode i fjor. Resultatnedgangen skyldes i all hovedsak lavere finansinntekter og et svakere forsikringsresultat i skadeselskapet som følge av en hard vinter med mye skader. Livselskapet har et resultat som er noe lavere enn fjoråret som følge av lavere finansinntekter.

Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Boligkreditt AS økte med 20 mill kroner sammenlignet med 30. september 2017. Resultatforbedringen skyldes primært at resultatet i 2017 var preget av negative effekter av basisswapper¹. Fra 1. januar 2018 har selskapet, som følge av implementering av IFRS 9, endret regnskapsprinsipp for føring av basisswapp effekter. Effekter av basisswapper føres nå over utvidet resultatregnskap i SpareBank 1 Boligkreditt AS, og påvirker dermed ikke selskapets resultat eller konsernets resultatandel. Konsernets eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS er redusert fra 13,9 prosent pr 30. september 2017 til 8,0 prosent pr 30. september 2018, på grunn av tilbakekjøp av boliglån med til sammen 4,6 mrd kroner siste 12 måneder.

Negativ resultatandel fra SpareBank 1 Betaling AS på 14 mill kroner er konsernets andel av kostnader knyttet til Vipps AS, hvorav 6 mill kroner gjaldt korrigerings av selskapets resultat for 2017.

Netto inntekter fra finansielle instrumenter ble 236 mill kroner (148 mill kroner) pr 30. september 2018, hvor kursgevinst på verdipapirer utgjorde 116 mill kroner (103 mill kroner), mens kursgevinst fra rente- og valutahandel utgjorde 120 mill kroner (45 mill kroner).

¹ Basisswapper er derivatkontrakter som inngås i forbindelse med langsiktig finansiering i internasjonale kapitalmarkeder hvor valutaen konverteres til norske kroner. Dette er sikringsinstrumenter, og sett over instrumentenes løpetid er

Kursgevinst på verdipapirer på 116 mill kroner (103 mill kroner) skyldes kombinasjon av kurstap på 192 mill kroner (kurstap 82 mill kroner) fra renteporteføljen, som ble motvirket av positive effekter fra sikringsinstrumenter på til sammen 156 mill kroner (93 mill kroner), samt kursgevinst på 152 mill kroner (92 mill kroner) fra porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis, hvorav 72 mill kroner skyldes effekter av den forestående fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS. Av øvrig kursøkning på aksjer og egenkapitalbevis, kom 45 mill kroner fra kursøkning på verdipapirer i FinStart Nordic AS, 13 mill kroner i verdøkning på investering i Visa Norge AS, mens verdien av Sandnes Sparebank økte med 18 mill kroner pr 30. september 2018.

Kursgevinst fra rente og valutahandel utgjorde 120 mill kroner (45 mill kroner), hvorav kursgevinst fra kunde og egenhandel utgjorde 111 mill kroner (69 mill kroner). Negative effekter fra basisswapper ble -5 mill kroner (27 mill kroner i negative effekter), mens summen av sikringsbokføringer og øvrige positive IFRS effekter ble 14 mill kroner (3 mill kroner) pr 30. september 2018. Fra 1. januar 2018 har konsernet som følge av implementering av IFRS 9, endret regnskapsprinsipp for føring av basisswapp-effekter. På avtaler som er inngått etter 1. januar 2018, vil basisswapp-effektene føres via utvidet resultatregnskap.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader ble 1.653 mill kroner (1.597 mill kroner) pr 30. september 2018, en økning på 56 mill kroner (3,5 prosent) fra samme periode i fjor.

Tabell 4, Driftskostnader

	30.09.18	30.09.17
Personalkostnader	967	930
IT kostnader	246	235
Markedsføring	62	53
Øvrige administrasjonskostnader	73	62
Avskrivninger	62	57
Driftskostnader faste eiendommer	25	26
Øvrige driftskostnader	218	234
Sum Driftskostnader	1.653	1.597

Personalkostnadene økte med 37 mill kroner (4,0 prosent) fra 30. september 2017 til 967 mill kroner pr 30. september 2018. Av økningen skyldes 10 mill kroner økt bonusavsetning, 7 mill i økt pensjonskostnad, mens ordinær lønnskostnader økte med 24 mill kroner, hvorav 12 mill kan tilskrives

markedsverdiendringene null. De regnskapsmessige effektene vil derfor reverseres over tid, med mindre instrumentet innfris.

ordinær lønnsvekst for faste ansatte. Antall faste årsverk økte med 28 årsverk fra 30. september 2017. Av økte årsverk kom 25 i datterselskapene, blant annet som følge av satsing på SpareBank 1 Regnskapshuset SR AS og FinStart Nordic AS. Morbanken økte antall årsverk med 3 personer.

De øvrige kostnadene økte med 19 mill kroner (2,8 prosent) til 686 mill kroner pr 30. september 2018.

Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var fortsatt lav, og ble 40,3 prosent (40,6 prosent) pr 30. september 2018.

Nedskrivning på utlån og utlån i Trinn 3

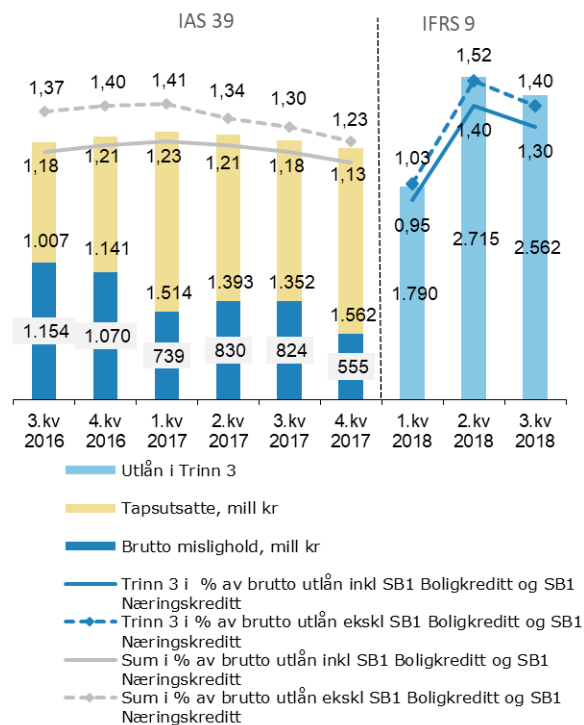
Konsernets netto nedskrivninger på utlån ble redusert med 191 mill kroner fra 30. september 2017 til 232 mill kroner pr 30. september 2018. Reduksjonen reflekterer optimismen som preger konsernets markedsområde som følge av økt oljepris og de ringvirkninger det får for næringslivet for øvrig. Konsernets netto nedskrivninger på utlån tilsvarte 0,17 prosent (0,35 prosent) av brutto utlån pr 30. september 2018. Inkludert utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, tilsvarte det nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,16 prosent (0,31 prosent).

Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er fortsatt viktige virkemidler for å opprettholde en god risikoprofil i konsernets utlånsportefølje for å kunne redusere fremtidige tap.

IFRS 9 «Finansielle instrumenter» har fra og med 1.1.2018 erstattet IAS 39. Etter IFRS 9 er konsernets utlån gruppert i tre grupper; Trinn 1, Trinn 2, og Trinn 3. Utlån i Trinn 3 er utlån som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse utlånene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Vedrørende ytterligere detaljer knyttet til IFRS 9 regelverket og implementeringseffekt av dette, vises det til note 1, note 3 og note 7 i denne kvartalsrapporten, samt note 42 i årsrapporten for 2017.

Brutto utlån definert som Trinn 3 utgjorde 2.562 mill kroner ved utgangen av 3. kvartal 2018. Dette tilsvarte 1,40 prosent av brutto utlån, og 1,30 prosent inkludert utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Økning i utlån i Trinn 3 i 2. kvartal 2018 skyldes primært ett større engasjement innenfor olje/offshore som ble flyttet til Trinn 3.

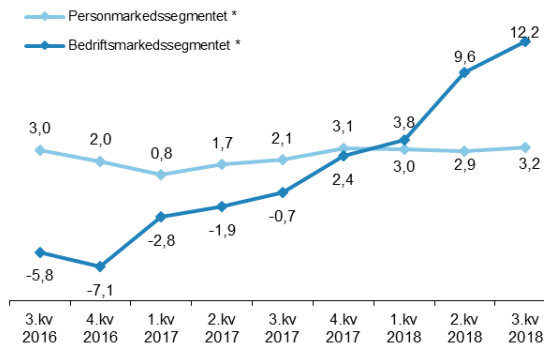
Fig. 2 Utvikling i brutto utlån definert som Trinn 3

Utlån til og innskudd fra kunder

Brutto utlån utgjorde 183,0 mrd kroner (167,1 mrd kroner) ved utgangen av 3. kvartal 2018. Inkludert utlån på totalt 13,4 mrd kroner (18,0 mrd kroner) solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, utgjorde brutto utlån 196,4 mrd kroner (185,2 mrd kroner) ved utgangen av kvartalet. Brutto utlånsvekst inkludert kredittforetakene var 6,1 prosent (1,2 prosent) siste 12 måneder. Av veksten i brutto utlån siste 12 måneder på 11,4 mrd kroner, utgjorde 0,2 mrd kroner (0,1 prosent) effekt av valutakursendringer.

Fig. 3 Utlånsvekst prosent (12 mnd)

* Volum fra SR-Finans er etter fusjonen med morbank 1. januar 2017 inkludert i tallene. Historikk er endret for å gi sammenlignbare tall.

Utlån til personmarkedet utgjorde 61,5 prosent (63,2 prosent) av totale utlån (inkludert utlån solgt til

SpareBank 1 Boligkreditt AS) ved utgangen av 3. kvartal 2018.

Konsernets samlede utlåns eksponering på 196,4 mrd kroner (185,2 mrd kroner) hadde en overvekt av engasjementer med misligholdssannsynlighet lavere enn 0,5 prosent. Disse engasjementene utgjorde 61,0 prosent (61,2 prosent) av porteføljen. Den totale utlånsporteføljen bestod hovedsakelig av engasjementer på mindre enn 10 mill kroner. Disse utgjorde 67,4 prosent (69,3 prosent) av utlåns eksponeringen, og 98,4 prosent (98,5 prosent) av antall kunder. En andel på 19,2 prosent (17,6 prosent) av den totale utlåns eksponeringen var mot kunder som hadde engasjementer over 100 mill kroner.

Innskudd fra kunder økte med 1,7 prosent (13,0 prosent) siste 12 måneder til 100,3 mrd kroner (98,6 mrd kroner). Ved utgangen av 3. kvartal 2018 utgjorde innskudd fra bedriftsmarkedet og offentlig sektor 53,9 prosent (54,9 prosent) av konsernets kundeinnskudd. Innskuddsdekningen, målt som innskudd i andel av brutto utlån, var 54,8 prosent (59,0 prosent) ved utgangen av 3. kvartal 2018.

I tillegg til ordinære kundeinnskudd, har også konsernet kapital til forvaltning i alternative investeringsprodukter. Disse økte til 22,2 mrd kroner (20,1 mrd kroner) ved utgangen av 3. kvartal 2018. Forvaltningen skjer hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning AS og ODIN Forvaltning AS.

Forretningsområdene

Den finansielle styringen i SpareBank 1 SR-Bank er basert på ulike forretningsområder, som er definert ut fra distribusjonsform, produkter og kunder. Rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelens risiko og avkastningsprofil og er delt opp i personmarked (inkluderer selvstendig næringsdrivende og landbruk), bedriftsmarked, kapitalmarked og datterselskap av vesentlig betydning. I personmarkedsdivisjonens resultat og balanseposter er tall fra SR-Boligkreditt AS konsolidert inn.

Fra 1. januar 2018 er avdelinger som arbeider med kundetilbud og markeds kommunikasjon flyttet ut av forretningsområdene og etablert samlet som et eget område. Historiske regnskapstall for forretnings-

² Mellomregningsrenter for Personmarkedsdivisjonen og Bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres på konsernnivå.

områdene er endret for å gi sammenlignbare tall. Tilsvarende er også gjort i segmentnoten (Note 11).

Personmarkedsdivisjonen²

Personmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 1.260 mill kroner (1.239 mill kroner) pr 30. september 2018. Resultatet ble forbedret med 21 mill kroner fra samme periode i fjor, blant annet som følge av høyere rentemargin og god kostnadsstyring.

Tabell 5, Personmarkedsdivisjonen

	30.09.18	30.09.17
Renteinntekter	1.186	1.132
Provisjons- og andre inntekter	452	493
Inntekter fra finansielle investeringer	5	5
Sum inntekter	1.643	1.630
Sum driftskostnader	383	391
Resultat før nedskrivninger	1.260	1.239
Nedskrivninger på utlån	8	28
Resultat før skattekostnad	1.252	1.211

Antall produktsalg økte med 10 prosent sammenlignet med året før. Salgsveksten i digitale flater var størst, og mot slutten av 3. kvartal 2018 ble mer enn 70 prosent av alle innvilgede boliglån startet digitalt. Salgsvekst og økt verdi på kapital under forvaltning bidro til økte provisjonsinntekter knyttet til spareprodukter, mens økt skadeprosent og fjerning av arbeidsledighetsforsikring bidro til lavere provisjoner på forsikringsområdet.

Utlånsveksten siste 12 måneder var ved utgangen av 3. kvartal 2018 på 3,3 prosent, mens 12 måneders innskuddsvekst ble 3,7 prosent. Svakt boligmarked har særlig preget Stavanger - regionen de siste årene. Aktiviteten innenfor boliglån har imidlertid hatt en økende trend utover i 3. kvartal 2018, og det er registrert økt markedsaktivitet i konsernets kjerneområde.

Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god, med lav tapsrisiko. Andelen utlåns eksponering (inkludert porteføljen i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SR-Boligkreditt AS) innenfor 85 prosent belåningsgrad utgjorde 89,8 prosent (89,7 prosent) ved utgangen av 3. kvartal 2018. IRB-risikovektene³ på boliglån var 21,5 prosent (21,3 prosent) ved utgangen av kvartalet, og reflekterte en solid og stabil portefølje.

³ Boliglån er i IRB-regelverket definert som engasjementer som er sikret med pant i bolig/fast eiendom og hvor sikkerheten i fast eiendom utgjør minst 30 prosent. Tallene inkluderer portefølje i kredittforetak (SpareBank 1 Boligkreditt AS og SR-Boligkreditt AS).

Andelen misligholdte lån over 30 dager var 0,35 prosent (0,37 prosent) av totale utlån ved utgangen av 3. kvartal 2018. Individuelle nedskrivninger på utlån ble 23 mill kroner (30 mill kroner) pr 30. september 2018.

Bedriftsmarkedsdivisjonen ⁴

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 1.271 mill kroner (1.182 mill kroner) pr 30. september 2018, 89 mill kroner høyere enn samme periode i fjor. Økt resultat skyldes hovedsakelig økte renteinntekter og økte andre inntekter.

Tabell 6, Bedriftsmarkedsdivisjonen

	30.09.18	30.09.17
Renteinntekter	1.176	1.099
Provisjons- og andre inntekter	249	231
Inntekter fra finansielle investeringer	16	20
Sum inntekter	1.441	1.350
Sum driftskostnader	170	168
Resultat før nedskrivninger	1.271	1.182
Nedskrivninger på utlån	224	395
Resultat før skattekostnad	1.047	787

Divisjonens utlånsvekst siste 12 måneder ble 12,5 prosent, hvor en stor del av veksten kom utenfor Rogaland. Divisjonens innskudd økte med 3,0 prosent de siste 12 månedene.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen vurderes som god. Andel engasjement med misligholds-sannsynlighet lavere enn 2,5 prosent gjennom en full tapssyklus utgjorde 74,9 prosent (75,6 prosent) av porteføljen ved utgangen av 3. kvartal 2018. Porteføljen innen eiendomssektoren representerte konsernets største konsentrasjon mot en enkelt bransje og utgjorde 15,6 prosent (15,2 prosent) av samlet utlånseksponering inkludert personmarkeds-kunder. En vesentlig del av denne porteføljen var finansiering av næringseiendom for utleie. Denne porteføljen preges av langsiktige leiekontrakter og finansielt solide leietagere.

Det ble resultatført netto individuelle nedskrivninger på 228 mill kroner pr 30. september 2018, sammenlignet med 393 mill kroner i individuelle nedskrivninger pr 30. september 2017. Divisjonens resultat før skatt ble 1.047 mill kroner, 260 mill kroner høyere enn tilsvarende periode i fjor.

Tett oppfølging knyttet til utvikling av risiko i porteføljen er prioritert for divisjonen. Samtidig er det

⁴ Kapitalmarkedsdivisjonen betjener kunder i hele konsernet, og kundeinntektene inntektsføres i sin helhet i det forretningsområdet som kunden tilhører.

viktig å sikre et godt og relevant kundetilbud i aktuelle kanaler for å ivareta fortsatt gode kunderelasjoner og kundevekst. Det utvikles nye digitale kjøpsløsninger som vil være effektive både for kundene og konsernet.

Oppbyggingen av Oslokontoret går i henhold til plan. Tilstedeværelsen i dette markedet er viktig for både å følge kundene våre, og for å skape et større grunnlag for vekst, og dermed inntjening. Dette skal, sammen med riktig risikoprising av utlån og kostnadskontroll, sikre konsernet konkurranseevne fremover.

Kapitalmarkedsdivisjonen ⁴

Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og Corporate Finance-tjenester.

SR-Bank Markets' driftsresultat før skatt ble 121 mill kroner pr 30. september 2018, 19 mill kroner bedre enn samme periode i fjor. Inntektene som genereres blir inntektsført i de forretningsområder hvor kundene ligger, primært i bedriftsmarkedsdivisjonen. Pr 30. september 2018 ble det inntektsført 44 mill kroner i forretningsområdene, en økning på 1 mill kroner fra samme periode i 2017.

Tabell 7, Kapitalmarkedsdivisjonen

	30.09.18	30.09.17
Renteinntekter	26	28
Provisjons- og andre inntekter	50	62
Inntekter fra finansielle investeringer	91	69
Sum inntekter	167	159
- herav viderefordelt til BM	44	43
Sum inntekter etter viderefordeling	123	116
Sum driftskostnader	46	57
Resultat før skattekostnad	77	59

Før allokering av kundeinntekter til øvrige forretningsområder, oppnådde SR-Bank Markets driftsinntekter på 167 mill kroner pr 30. september 2018. Dette var en økning på 8 mill kroner fra samme periode i 2017, og skyldes hovedsakelig økt aktivitet innen valuta- og rentehandel. Inntekter fra omsetning av aksjer og obligasjoner falt bort i 4. kvartal 2017 som følge av at aksjebordet ble solgt til SpareBank 1 Markets. Corporate Finance har ferdigstilt flere prosjekt pr 30. september 2018, men har et svakere resultat enn samme periode i 2017.

Datterselskap

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS

Selskapet oppnådde et resultat før skatt pr 30. september 2018 på 6,7 mill kroner (23,2 mill kroner). Nedgangen i resultatet skyldes i hovedsak et noe svakere salg enn forventet, samt nedskrivning på en terminert avtale om leveranse av nytt kjernesystem for eiendomsmegling.

I 3. kvartal 2018 ble det formidlet 1.610 (1.555) eiendommer. Hittil i år er det formidlet 4.898 (5.074) eiendommer til en samlet verdi på ca. 15,1 mrd kroner (15,5 mrd kroner). Tilgangen på nye oppdrag var god og økende, og høyere enn i samme periode i året før.

Det har vært, og er fremdeles, forskjeller i de regionale markedene både med hensyn til prisutvikling og omsetningstider. I Bergen er boligmarkedet fremdeles godt, med høy omsetningstakt og en positiv prisutvikling dette året. Antall omsetninger er marginalt høyere enn året før. I Agderfylkene er markedet fremdeles stabilt både med hensyn til omsetningstider og volumer. Prisutviklingen er svakt positiv. I Stavangerregionen har antall omsetninger økt med 7,5 prosent i forhold til samme periode året før. Omsetningstidene er fremdeles høye og i snitt i overkant av 60 dager. Prisene beveger seg lite og er 0,3 prosent høyere enn for 12 måneder siden.

Tilbudet av nye boliger er fremdeles høyt, men salget er fremdeles lavt i forhold til tilbudet. I forhold til samme periode i fjor er antall solgte prosjekterte eiendommer betydelig redusert. Det forventes fremdeles en periode med et krevende marked for prosjekterte eiendommer.

Innenfor næringseiendom var tilgangen på lokaler både for utleie og salg god. Ledighetsgraden på kontorlokaler har i Stavangerregionen stabilisert seg. Det er spesielt god aktivitet i leiemarkedet, og stadig flere leietakere søker nye lokaler tilpasset forventet aktivitetsnivå framover. I Bergen er aktiviteten fremdeles god innenfor både utleie og salg av næringseiendom, og selskapet har opprettholdt posisjonen som en ledende aktør innenfor næringsmegling i Bergensområdet.

SpareBank 1 Regnskapshuset SR AS

SpareBank 1 Regnskapshuset SR AS oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 3,1 mill kroner (4,5 mill kroner). I resultatet inngår avskrivninger av immaterielle eiendeler på 1,5 mill kroner (1,4 mill kroner).

Selskapet ble etablert i 2015 og har siden oppstarten hatt en vekst fra 0 til ca. 100 mill kroner i årlig omsetning. Selskapet hadde ved utgangen av 3. kvartal 2018 syv kontor, fire i Rogaland og tre i Bergen, samt i overkant av 1 800 kunder.

Regnskapshuset har siden oppstart fått en solid markedsposisjon i Rogaland og Hordaland og opplever god tilførsel av nye kunder som ønsker bistand til moderne og effektiv regnskapsførsel. Nye forretningsområder innenfor rådgiving og lønn/HR er under oppbygging da selskapet opplever god etterspørsel etter denne type tjenester. Samtidig bruker selskapet mye ressurser på robotisering av arbeidsprosesser, og vil foruten bruk av egne ressurser, kapitalisere på den kompetansen SpareBank 1 SR-Bank ASA har på dette området.

SR-Forvaltning AS

Resultat før skatt pr 30. september 2018 ble 25,4 mill kroner (25,0 mill kroner). Selskapet har opplevd god kundetilvekst i kvartalet, jevnt fordelt mellom verdipapirfond og diskresjonære mandat. Kapital under forvaltning var ved utgangen av 3. kvartal 2018 11,4 mrd kroner (10,8 mrd kroner).

SR-Forvaltning AS har konsesjon for aktiv forvaltning og verdipapirfondsforvaltning. Forvaltningsselskapet har tre verdipapirfond; SR-Bank Utbytte, SR-Bank 50 og SR-Bank Kreditt. Pr 30. september 2018 gav rentefondet SR-Bank Kreditt en avkastning på 3,75 prosent (referanse 0,14 prosent), aksjefondet SR-Bank Utbytte 2,88 prosent avkastning (referanse 10,1 prosent) og kombinasjonsfondet SR-Bank 50 gav 2,73 prosent avkastning (referanse 5,08 prosent).

Selskapet forvalter i tillegg diskresjonære porteføljer for SpareBank 1 SR-Bank ASA sin pensjonskasse, samt for eksterne kunder under diskresjonære mandat. Den eksterne kundebasen består av pensjonskasser, offentlige og private virksomheter, samt formuende privatpersoner. Selskapet har siden oppstarten i 1999 gitt god langsiktig risikojustert avkastning for sine kunder, både absolutt og relativt.

SR-Forvaltning AS sin investeringsfilosofi er langsiktig og verdiorientert. Selskapets investeringer skjer hovedsakelig i selskaper der aksjekursen er lav i forhold til bokførte verdier og inntjening, og som betaler solide utbytter.

SR-Boligkreditt AS

Selskapet oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 283,5 mill kroner (168,1 mill kroner). Økt

resultat skyldes både netto renteinntekter som økte med 79,1 mill kroner fra samme periode i fjor, samt 62,9 mill kroner i lavere negative effekter fra basisswapper. Økningen i netto renteinntekter kom primært som følge av økning i boliglån kjøpt av SpareBank 1 SR-Bank ASA, og økningen må derfor sees i sammenheng med utvikling av netto renteinntekter i personmarkedsdivisjonen i morbanken. Netto inntekter fra finansielle investeringer økte med 44,6 mill kroner fra samme periode i fjor, hvorav 62,9 mill kroner skyldes negative effekter av basisswapper som ble -22,7 mill pr 30. september 2018, mot -85,6 mill kroner pr 30. september 2017.

Selskapet ble etablert i 2015, og har som formål å kjøpe boliglån av SpareBank 1 SR-Bank ASA og finansierer dette ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Gjennom SR-Boligkreditt AS kan morbanken diversifisere og optimalisere sin funding. Moody's har gitt sin beste rating, Aaa til SR-Boligkreditt AS.

Ved utgangen av 3. kvartal 2018 har selskapet utstedt obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) pålydende 46,2 mrd kroner, og kjøpt lån for 51,5 mrd kroner av SpareBank 1 SR-Bank ASA.

FinStart Nordic AS

Selskapet oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 38,8 mill kroner (9,8 mill kroner). Resultatforbedringen kom som følge av positiv verdiøkning på verdipapirer i porteføljen.

Selskapet endret navn fra SR-Investering AS til FinStart Nordic AS i september 2017, som ett ledd i endret strategi for selskapet. Driften i selskapet startet opp i januar 2018. Selskapet er konsernets innovasjonssatsing, og er etablert som en ekstern arena for innovasjon og utvikling. Selskapet skal investere i og/eller etablere selskap som skal drive med utviklings- og innovasjonsarbeid. Dette skal være med å utvikle banken i et marked der bankens virksomhet i større og større grad utsettes for konkurranse fra nye aktører, blant annet som følge av endringer i rammevilkår.

Tilknyttede selskap

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering, og er et bank- og produksamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider slik at bankene forblir sterke og selvstendige. Hensikten med alliansesamarbeidet er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og

produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansesamarbeidet drives gjennom eierskap og deltakelse i SpareBank 1 Banksamarbeidet, mens utvikling og drift av produkselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring AS, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, LO Favør AS, SpareBank 1 Factoring AS, Conecto AS, SpareBank 1 Portefølje AS og SpareBank 1 Spleis AS. SpareBank 1 SR-Bank ASA sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS var ved utgangen av 3. kvartal 2018 på 19,5 prosent.

SpareBank 1 Gruppen AS oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 1.245 mill kroner (1.437 mill kroner). Resultatnedgangen skyldes i all hovedsak lavere finansinntekter og et svakere forsikringsresultat i skadeselskapet som følge av en hard vinter med mye skader. Livselskapet har et resultat som er noe lavere enn fjoråret som følge av lavere finansinntekter.

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 24. september en avtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter, og vil med dette skape et av landets største forsikringsselskaper. Sammenslåingen vil skje ved at DNB Forsikring AS fusjonerer med SpareBank 1 Skadeforsikring AS. Det fusjonerte selskapet vil ha en tilnærmet komplett produktportefølje innen risikoforsikring til privat- og SMB-markedet.

I fusjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 prosent for DNB ASA. Dette bytteforholdet baserer seg på fremforhandlet markedsverdi av de to skadeforsikringsselskapene, inklusive verdien av overførte personrisikoprodukter. SpareBank 1 Gruppen AS skal ha en eierandel på 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i det nye selskapet. DNB ASA har i tillegg sikret en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel. Selskapet vil fortsatt være et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen AS.

I transaksjonen er det nye skadeselskapet verdsatt til 19,75 mrd kroner, inklusive verdien av personrisikoprodukter som overføres fra de respektive livselskapene til det nye selskapet. Tilsvarende verdi legges til grunn når DNB ASA skal øke sin eierandel fra 20 til 35 prosent. Kjøpesummen for 15 prosent av aksjene vil derfor være 2,96 mrd kroner.

Basert på tall pr 31. desember 2017 og proforma konsernregnskap, vil fusjonen og ovennevnte transaksjoner samlet sett medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen AS på konsernivå på om lag 6,9 mrd kroner. Majoriteten (SpareBank 1 - bankene og LO) sin andel av denne økningen er 4,3 mrd kroner. SpareBank 1 SR-Bank sin andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør om lag 831 mill kroner, og vil regnskapsføres over resultatregnskapet eller direkte mot egenkapitalen i konsernregnskapet i 1. kvartal 2019. Dette gir imidlertid tilnærmet uendret ren kjernekapitaldekning i konsernet. Sistnevnte skyldes at den økte bokførte verdien av eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS øker fradraget i ren kjernekapital og øker risikovektet beregningsgrunnlag. Samlet sett vil dette tilnærmet nøytralisere effekten av økte bokførte verdier.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil videre få en skattefri gevinst på om lag 2,6 mrd kroner som følge av nedsalget til DNB ASA. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 SR-Banks andel av et eventuelt utbytte på 2,6 mrd kroner (19,5 prosent), utgjør 517 mill kroner. Utbyttet vil redusere verdien av konsernets bokførte verdi av investeringen i SpareBank 1 Gruppen AS, og dermed også redusere fradraget i ren kjernekapital i kapitaldekningsberegningen (som omtalt i foregående avsnitt). Konsernets kapitaldekning vil således øke. Basert på konsernets regnskapstill pr 30. juni 2018 ville dette medføre økt ren kjernekapitaldekning på anslagsvis 0,4 prosent-poeng. Et eventuelt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapital situasjonen og beslutninger i selskapets styrende organer og kan ikke gjennomføres før tidligst i 2. kvartal 2019.

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA offentliggjorde intensjonsavtale om fusjon 20. juni 2018, og fusjonsavtale ble inngått 24. september 2018. Det nye selskapet vil ved fusjonstidspunktet være landets tredje største forsikringsselskap, og landets største med distribusjon gjennom bank. Selskapet viderefører SpareBank 1s avtale om å levere produkter til LO - forbundenes 930 000 medlemmer gjennom merkevaren LOfavør. For øvrig vil SpareBank 1-bankene distribuere forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB ASA vil distribuere forsikringene under merkevaren til DNB ASA. Både DNB ASA og SpareBank 1 har til hensikt å styrke distribusjonen av forsikring gjennom bankene. Det nye selskapet vil få større kraft til å videreutvikle innovative og kundevennlige løsninger, og komme enda raskere ut i markedet med nye produkter til kundene.

Fusjonen vil etter planen gjennomføres 1. januar 2019, forutsatt godkjenning fra myndighetene.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA er ansvarlig for samarbeidsprosesser og leveranse av tjenester til SpareBank 1-alliansen. Selskapet utvikler og leverer blant annet felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, produkter og tjenester, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp. SpareBank 1 SR-Bank ASA sin eierandel i SpareBank 1 Banksamarbeidet DA var ved utgangen av 3. kvartal 2018 på 18,0 prosent.

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og næringsseidomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

SpareBank 1 Boligkreditt AS oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 52 mill kroner (-184 mill kroner). Resultatforbedringen skyldes i all hovedsak negative effekter av basisswapper pr 30. september 2017 på -326 mill kroner. Fra 1. januar 2018 har selskapet, som følge av implementering av IFRS 9, endret regnskapsprinsipp for føring av basisswapp-effekter. Effekter av basisswapper føres nå over utvidet resultatregnskap i SpareBank 1 Boligkreditt AS, og påvirker dermed ikke selskapets resultat eller konsernets resultatandel. Ved utgangen av 3. kvartal 2018 hadde selskapet et samlet utlånsvolum på 183,8 mrd kroner (176,1 mrd kroner), hvorav 13,0 mrd kroner (17,5 mrd kroner) var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank ASA. Bankens eierandel i selskapet var 8,0 prosent ved utgangen av 3. kvartal 2018. Eierandelen oppdateres normalt årlig i samsvar med andel solgt volum ved hvert årsskifte.

SpareBank 1 Næringskreditt AS oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 47 mill kroner (67 mill kroner). Ved utgangen av 3. kvartal 2018 hadde selskapet et samlet utlånsvolum på 10,1 mrd kroner (9,9 mrd kroner), hvorav 0,4 mrd kroner (0,5 mrd kroner) var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank ASA. Bankens eierandel i selskapet var 19,2 prosent ved utgangen av 3. kvartal 2018.

BN Bank ASA

BN Bank er en landsdekkende bank med hovedkontor i Trondheim. Banken eies av banker i SpareBank 1-alliansen, hvor SpareBank 1 SR-Bank ASA eier 23,5 prosent. BN Bank ASA oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 298 mill kroner (282 mill kroner). Økt resultat skyldes hovedsakelig økte netto renteinntekter sammenlignet med samme periode i fjor.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS er eid av SpareBank 1 bankene, hvor SpareBank 1 SR-Bank ASA eier 17,9 prosent. Selskapet er leverandør av kredittkortløsninger til SpareBank 1 bankene, og oppnådde pr 30. september 2018 et resultat før skatt på 128 mill kroner (78 mill kroner). Økt resultat kom primært fra økte renteinntekter sammenlignet med 30. september 2017, men netto transaksjonsinntekter har også hatt en god økning så langt i 2018.

SpareBank 1 Betaling AS/Vipps AS

SpareBank 1 bankene eier i fellesskap SpareBank 1 Betaling AS, hvor SpareBank 1 SR-Bank ASA har en eierandel på 19,7 prosent. Selskapet ble høsten 2017 den nest største eieren i Vipps AS med 25 prosent eierandel. Vipps AS vil høsten 2018 bli fusjonert med BankID Norge AS og BankAxept AS.

SpareBank 1 Betaling AS fikk pr 30. september 2018 et resultat før skatt på -39 mill kroner (-34 mill kroner). Negativ resultatandel skyldes andel av driftsunderskudd i Vipps AS.

Kapitalanskaffelse og likviditet

SpareBank 1 SR-Bank hadde ved utgangen av 3. kvartal 2018 meget god likviditet, og legger til grunn fortsatt god tilgang på langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser. Konsernet tilstreber en jevn forfallsstruktur på innlån og vektlegger gode relasjoner til norske og internasjonale investorer og banker. Likviditetsbufferen⁵ var 31,1 mrd kroner ved utgangen av 3. kvartal 2018, og dekker normal drift i 23 måneder med stengte markeder. Bankens forfall på fremmedfinansiering de neste 12 månedene utgjør 9,9 mrd kroner. I tillegg til likviditetsbufferen har banken 12,7 mrd kroner i boliglån klargjort for OMF-finansiering.

Konsernet har det siste året videreført en høy andel langsiktig finansiering. Net Stable Funding Ratio⁶ var

⁵ Likviditetsbuffer: kontanter, korte plasseringer og trekkrettigheter i Norges Bank (obligasjoner inkl OMF). Forutsatt uendrede innskudd og utlån, og ingen nye innlån i perioden.

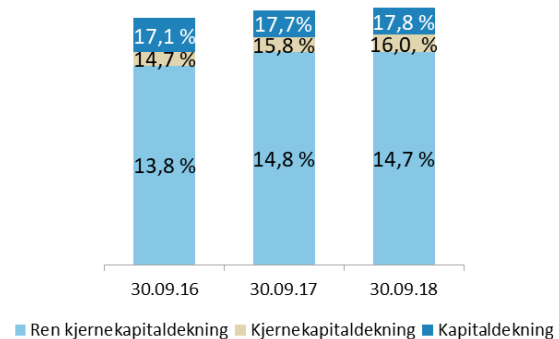
ved utgangen av 3. kvartal 2018 120 prosent (128 prosent) for konsernet, og bekrefter konsernets gode likviditetssituasjon.

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook negative) og A- (outlook stable).

Kapitaldekning

Ved utgangen av 3. kvartal 2018 ble ren kjernekapitaldekning 14,7 prosent (14,8 %).

Fig. 4 Kapitaldekning

Alle kapitaldekningstall er basert på overgangsregelen ("Basel I-gulvet") som sier at kapitalkravet ved bruk av interne metoder ikke kan bli mindre enn 80 prosent av kapitalkravet etter Basel I-regelverket.

I Norge blir det krevd en motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0 - 2,5 prosent-poeng i form av ren kjernekapital. Formålet med motsyklisk kapitalbuffer er å gjøre bankene mer solide og robuste overfor utlånstap. Kapitalbufferkravet var 2,0 prosent-poeng ved utgangen av 3. kvartal 2018.

Pilar 2 -påslaget er et institusjonsspesifikt påslag med formål å skape sikkerhet for at norske banker har tilstrekkelig kapital til å dekke risikoen forbundet med virksomheten også utover de risikoene som inngår i det regulatoriske minimumskravet. Finanstilsynet har i sin vurdering gitt konsernet et individuelt Pilar 2 - påslag på 2,0 prosent-poeng.

Samlet krav for SpareBank 1 SR Bank ASA til ren kjernekapitaldekning inkludert motsyklisk kapitalbuffer og Pilar 2 påslag var ved utgangen av 3. kvartal 2018 14,0 prosent. Kravet oppfylles med god margin. Banker klassifisert som systemviktige finans-

⁶ NSFR er beregnet i henhold til retningslinjer fra Finanstilsynet og er beregnet som tilgjengelig stabil finansiering relativt til nødvendig stabil finansiering.

institusjoner pålegges i tillegg et særskilt kapitalbufferkrav. SpareBank 1 SR-Bank ASA er pr 30. september 2018 ikke definert som systemviktig finansinstitusjon.

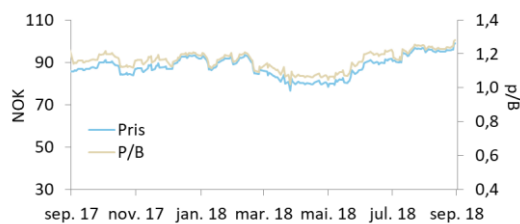
SpareBank 1 SR-Bank ASA har langsiktig mål om å ha en ren kjernekapitaldekning på 15,0 prosent, som inkluderer en management buffer på 1 prosent-poeng. Målet skal opprettholdes gjennom god lønnsomhet, balansert vekst og konkurransedyktige utbytter.

Kjernekapitaldekningen ble 16,0 prosent (15,8 prosent), mens totalkapitaldekningen ble 17,8 prosent (17,7 prosent) ved utgangen av 3. kvartal 2018. Dette er over kravet til kapitaldekning på 17,5 prosent.

Bankens aksjer

Kursen på bankens aksjer (SRBANK) var 99,00 kroner ved utgangen av 3. kvartal 2018. Dette var en oppgang på 14,6 prosent fra utgangen av 2. kvartal 2018. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 6,7 prosent. Omsetningen av SRBANK i 3. kvartal 2018 tilsvarte 6,1 prosent (4,2 prosent) av antall utestående aksjer.

Fig.5, Aksjekurs og Pris Bok

Det var 10.879 (10.979) aksjonærer ved utgangen av 3. kvartal 2018. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 25,3 prosent (22,0 prosent), mens 43,3 prosent (45,7 prosent) var hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 57,9 prosent (55,4 prosent). Bankens egenbeholdning utgjorde 85.206 aksjer, mens ansatte i konsernet eide 1,5 prosent (1,6 prosent).

Tabellen nedenfor viser de 20 største aksjonærene pr 30. september 2018:

Tabell 8, 20 største aksjonærer

	Antall aksjer (1.000)		Andel %
Sparebankstiftelsen SR-Bank	72.419		28,3 %
Folketrygdfondet	18.931		7,4 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	10.479		4,1 %
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6.227		2,4 %
Vpf Nordea Norge Verdi	5.547		2,2 %
Danske Invest Norske Instit. II	3.776		1,5 %
State Street Bank and Trust Co, U.S.A.	3.425		1,3 %
Odin Norge	3.406		1,3 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	2.811		1,1 %
JPMorgan Chase Bank N.A., U.S.A.	2.601		1,0 %
Clipper AS	2.565		1,0 %
Pareto Aksje Norge	2.466		1,0 %
Danske Invest Norske Aksjer Inst.	1.946		0,8 %
KAS Bank NV, Nederland	1.838		0,7 %
Westco AS	1.698		0,7 %
KLP Aksjenorge Indeks	1.686		0,7 %
Pareto AS	1.641		0,6 %
Vpf Nordea Norge Avkastning	1.609		0,6 %
Forsvarets Personellservice	1.514		0,6 %
Vpf Nordea Norge Kapital	1.497		0,6 %
Sum 20 største	148.083		57,9 %

Regnskapsprinsipper

Det vises til note 1 for nærmere beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper i selskaps- og konsernregnskapet. Konsernet følger de samme regnskapsprinsipper i delårsregnskapene som i årsregnskapet, men har fra 1. januar 2018 erstattet IAS 39 med IFRS 9 «Finansielle instrumenter». Se mer informasjon om dette i note 1.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 30.09.2018 som påvirker det avlagte delårsregnskapet.

Utsikter

Det forventes moderat vekst i verdensøkonomien i 2018 og 2019. Veksten i norsk økonomi er god og aktiviteten i oljerelatert virksomhet viser tegn til bedring. Oljedirektoratet forventer en svak økning i oljeinvesteringene på om lag 1,5 prosent i 2018, og videre en oppgang på 10 prosent i 2019.

Det samlede aktivitetsnivået i Rogaland har vært svakt stigende hittil i 2018, og forventes å øke i årene fremover. Både oljeselskap og leverandørindustrien melder nå om bedre utsikter med økt omsetning, nye investeringer og flere ansettelse. Eksportrettede næringer opplever fremgang som følge av en svak norsk krone og økt konkurransekraft. Bygg- og anleggsbransjen er positivt påvirket av større infrastruktur prosjekter og et lokalt boligmarked i bedring. Det forventes moderat økende aktivitet innen denne sektoren fremover. I Hordaland og Agder

forventes det fortsatt stabil og god aktivitet innen de fleste sektorer.

Arbeidsledigheten i Norge har blitt gradvis redusert og var 2,3 prosent i september 2018. I Rogaland ble ledigheten redusert fra 3,4 prosent for ett år siden til 2,6 prosent i september 2018. Ledigheten ble også redusert i Hordaland og Agder.

Prisvekst på boliger totalt i Norge har vært moderat det siste året, og 12 måneders boligprisvekst ble 2,7 prosent pr september 2018. Det er hittil i 2018 registrert økning både i antall boliger lagt ut for salg og omsatte boliger. Gjennomsnittlig omsetningstid har vært høyere gjennom hele 2018 enn tidligere år. Boligmarkedet i konsernets markedsområde er fremdeles godt i Hordaland, stabilt i Agder og svakt positivt i Rogaland med økt antall omsetninger. I Stavangerregionen økte boligprisene med 0,3 prosent siste 12 måneder, 2,1 prosent prisvekst i Kristiansand, mens prisene økte med 1,1 prosent i Bergen. Lavere arbeidsledighet i konsernets markedsområde, gjør at konsernet forventer at utlånsvolumene skal øke moderat med 4-6 prosent i 2018.

Konsernet varslet i 3. kvartal 2018 renteøkninger for boliglån og innskudd med inntil 0,25 prosent-poeng. Renteendringene vil få effekt fra 7. november 2018.

Konsernets langsiktige mål for egenkapitalavkastning er minimum 12 prosent. Konsernet har videre en målsetting om ren kjernekapitaldekning på 15 prosent. SpareBank 1 SR-Bank ASA er et solid og lønnsomt konsern, og har de senere år styrket sin soliditet i tråd med myndighetenes krav. Dette er oppnådd gjennom inntjening fra en forretningsmodell med god bredde i inntekter og effektiv drift.

Finanstilsynet har foreslått overfor Finansdepartementet å inkludere et nytt kriterium for identifisering av systemviktige banker, slik at foretak som ved utgangen av foregående år hadde utlånsandel til bedriftsmarkedet på minst 10 prosent i én eller flere regioner, også skal anses som systemviktige.

Forslag til forskriftsendring ble sendt Finansdepartementet 19. oktober 2018. Dersom forslaget følges opp og gjennomføres, kan dette medføre at flere regionbanker, herunder SpareBank 1 SR-Bank, omfattes av forskriftens kriterier for å bli ansett som systemviktige og dermed får et ekstra krav til ren kjernekapitaldekning på 2 prosent-poeng og et ekstra

krav til uvektet kjernekapitalandel på 1 prosent-poeng. Det forventes at CRD IV- direktivet blir implementert i norsk rett før eller samtidig som eventuelt ny SIFI forskrift innføres. Samlet effekt av foreslått SIFI forskrift og innføring av CRD IV forventes å ha en nøytral kapitaleffekt for SpareBank 1 SR-Bank.

Det er i konsernets prognoser tatt høyde for at konsernet i 2018 vil måtte ta nedskrivninger som overstiger gjennomsnittet i en konjunktursyklus. Noen av bankens kunder innenfor oljeindustrien opplever et fortsatt krevende marked. Samtidig har arbeidsledigheten utviklet seg bedre enn tidligere antatt og flertallet av bankens kunder har nå snudd pessimisme til optimisme. Med bakgrunn i dette er forventet nedskrivningsbehov for 2018 300 – 400 mill kroner. Styret understreker at det er knyttet usikkerhet til alle vurderinger av fremtidige forhold.

Konsernet endret i 2. kvartal 2018 organisasjonen, og opprettet blant annet et eget forretningsområde for strategi, innovasjon og utvikling. Dette skal gi større kraft og økt oppmerksomhet til innovasjons- og utviklingsarbeidet i konsernet fremover, og være med å bidra til at konsernet blir blant de beste på utvikling av nye produkter og tjenester. Kundene skal oppleve dette i form av enda bedre kundeopplevelser, økt tilgjengelighet og servicegrad gjennom blant annet videreutvikling av egen «chat robot». Som et ledd i utvikling av ny teknologi har konsernet startet FinStart Nordic AS, et heleid datterselskap. FinStart Nordic AS vil investere i selskap som driver med utviklings- og innovasjonsarbeid, og skal være med å gi banken et konkurransemessig fortrinn. Konsernet ønsker å styrke satsingen mot kunder i det sentrale Østlandsområdet og etablerte i slutten av 1. kvartal 2018 et eget kontor i Oslo som skal betjene større bedrifts- og personkunder. Tilstedeværelsen i dette markedet er viktig for både å følge kundene våre, og for å skape et større grunnlag for vekst, og dermed inntjening. Dette skal, sammen med riktig risikoprisering av utlån og kostnadskontroll, sikre konsernet konkurranseevne fremover.

Stavanger, 24. oktober 2018
Styret for SpareBank 1 SR-Bank ASA

Resultatregnskap

Morbank					Note	Konsern				
3. kv. 2017	3. kv. 2017	3. kv. 2018	01.01.17 - 30.09.17	01.01.18 - 30.09.18		01.01.18 - 30.09.18	01.01.17 - 30.09.17	3. kv. 2018	3. kv. 2017	3. kv. 2017
Resultatregnskap (i mill kr)										
4.863	1.226	810 482	3.651	2.280 1.497		4.109 475		1.430 156		
		538 4		1.596 13	Renteinntekter		4.284		1.455	5.747
2.095	516		1.578		Rentekostnader amortisert kost	1.884		653		
					Rentekostnader øvrig	187		62		
					Rentekostnader		1.941		635	2.585
2.768	710	750	2.073	2.168	Netto renteinntekter	2.513	2.343	871	820	3.162
1.069	284	249	801	766	Provisjonsinntekter	1.149	1.213	370	407	1.597
76	22	21	58	65	Provisjonskostnader	67	60	22	22	79
8	2	1	5	6	Andre driftsinntekter	5	4	1	1	6
1.001	264	229	748	707	Netto provisjons- og andre inntekter	1.087	1.157	349	386	1.524
9	0	0	9	11	Utbytte	12	11	0	2	11
500	15	10	481	619	Inntekter fra eierinteresser	253	271	94	127	425
238	65	75	198	180	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	236	148	81	69	198
747	80	85	688	810	Netto inntekter fra finansielle investeringer	501	430	175	198	634
4.516	1.054	1.064	3.509	3.685	Sum netto inntekter	4.101	3.930	1.395	1.404	5.320
952	235	238	699	725	Personalkostnader	967	930	322	312	1.263
428	97	115	311	343	Administrasjonskostnader	381	350	126	111	478
296	76	67	211	209	Andre driftskostnader	305	317	94	107	426
1.676	408	420	1.221	1.277	Sum driftskostnader	1.653	1.597	542	530	2.167
2.840	646	644	2.288	2.408	Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	2.448	2.333	853	874	3.153
542	125	62	422	231	Nedskrivninger på utlån og garantier	232	423	59	124	543
2.298	521	582	1.866	2.177	Driftsresultat før skatt	2.216	1.910	794	750	2.610
439	113	134	328	370	Skattekostnad	447	383	160	140	524
1.859	408	448	1.538	1.807	Resultat etter skatt	1.769	1.527	634	610	2.086
1.857	408	446	1.538	1.803	Aksjonærenes andel av resultatet	1.765	1.527	632	610	2.084
2		2		4	Hybridkapitaleiernes andel av resultatet	4		2		2
1.859	408	448	1.538	1.807	Resultat etter skatt	1.769	1.527	634	610	2.086
Utvidet resultatregnskap										
-12	4	67	-40	135	Estimatavvik pensjoner	135	-40	67	4	-12
3	-1	-17	10	-34	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	-34	10	-17	-1	3
		0		-1	Verdiendring ECL ¹⁾ 12 mnd	0		0		
		0		0	Skatteeffekt verdiendring ECL 12 mnd	0		0		
		0		0	Basisswap spread	-10		-1		
-9	3	50	-30	100	Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet	91	-30	49	3	-9
9	0	0	0	0	Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	0	0	0	9
0	0	0	0	0	Andel av utvidet resultat i TS og FKV ²⁾	0	0	1	-2	8
9	0	0	0	0	Sum poster som kan reklassifiseres over resultatet	0	0	1	-2	17
0	3	50	-30	100	Periodens utvidede resultat	91	-30	50	1	8
1.859	411	498	1.508	1.907	Totalresultat	1.860	1.497	684	611	2.094
Resultat pr aksje (konsern)						6,92	5,98	2,48	2,39	8,16

¹⁾ ECL - Forventet kreditttap

²⁾ TS-Tilknyttede selskap, FKV-Felleskontrollert virksomhet

Balanse

Morbank			Note	Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
			Balanse (i mill kr)			
207	271	213	Kontanter og fordringer på sentralbanker	213	271	207
1.607	8.463	5.399	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3.600	4.135	1.608
130.579	125.117	130.427	Utlån til kunder	181.676	165.787	171.237
32.203	29.956	29.651	Sertifikater og obligasjoner	29.423	29.579	31.909
6.033	4.771	4.563	Finansielle derivater	3.746	3.960	5.541
507	359	543	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	851	562	717
0	0	0	Virksomhet som skal selges	0	0	0
2.363	2.964	2.497	Investering i eierinteresser	4.002	4.450	3.953
4.853	3.898	5.111	Investering i konsernselskap	0	0	0
724	1.216	1.436	Andre eiendeler	2.512	6.565	1.446
179.076	177.015	179.840	Sum eiendeler	226.023	215.309	216.618
4.538	1.952	3.630	Gjeld til kredittinstitusjoner	2.853	2.172	2.335
95.635	98.807	100.733	Innskudd fra kunder	100.320	98.602	95.384
51.307	49.480	47.787	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	93.584	86.341	90.497
5.013	2.506	3.150	Finansielle derivater	2.732	2.113	3.787
1.770	3.410	1.981	Annen gjeld	2.187	3.586	1.962
2.764	3.161	3.339	Ansvarlig lånekapital	3.339	3.161	2.764
161.027	159.316	160.620	Sum gjeld	205.015	195.975	196.729
6.394	6.394	6.394	Aksjekapital	6.394	6.394	6.394
1.587	1.587	1.587	Overkursfond	1.587	1.587	1.587
1.087	0	0	Avsatt utbytte	0	0	1.087
43	52	43	Fond for urealiserte gevinster	43	52	43
150	150	550	Hybrid kapital	550	150	150
8.788	7.978	8.839	Annen egenkapital	10.665	9.624	10.628
0	1.538	1.807	Periodens resultat	1.769	1.527	0
18.049	17.699	19.220	Sum egenkapital	21.008	19.334	19.889
179.076	177.015	179.840	Sum gjeld og egenkapital	226.023	215.309	216.618

Endring i egenkapital

Konsern (millioner kroner)	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2016	6.394	1.587		10.255	52	18.288
Resultat etter skatt				2.095	-9	2.086
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-9		-9
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				9		9
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap				8		8
Årets utvidede resultat				2.103	-9	2.094
Hybridkapital			150			150
Renter hybridkapital				-3		-3
Skatteeffekt renter hybridkapital				1		1
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap				-58		-58
Utbytte år 2016, endelig besluttet i 2017				-575		-575
Omsetning egne aksjer				-8		-8
Transaksjoner med aksjonærene				-583		-583
Egenkapital 31.12.2017	6.394	1.587	150	11.715	43	19.889
Egenkapital endringer IFRS 9, 1.1.2018				-69		-69
Resultat etter skatt				1.769		1.769
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				101		101
Verdiendring ECL ¹⁾ 12 mnd				0		0
Verdiendring finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				0		0
Basisswap spread				-10		-10
Andel av utvidet resultat tilknyttede selskap				0		0
Årets utvidede resultat				1.860		1.860
Hybridkapital			400			400
Renter hybridkapital				-5		-5
Skatteeffekt renter hybridkapital				1		1
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap				9		9
Utbytte år 2017, endelig besluttet i 2018				-1.087		-1.087
Omsetning egne aksjer				10		10
Transaksjoner med aksjonærene				-1.077		-1.077
Egenkapital 30.09.2018	6.394	1.587	550	12.434	43	21.008

¹⁾ ECL - Forventet kredittap

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Kontantstrømoppstilling	Konsern		
2017	01.01.17 - 30.09.17	01.01.18 - 30.09.18		01.01.18 - 30.09.18	01.01.17 - 30.09.17	2017
-10.609	-5.195	139	Endring utlån til kunder	-10.511	-9.467	-14.916
4.313	3.243	3.332	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	4.136	3.880	5.199
9.451	12.623	5.098	Endring innskudd fra kunder	4.936	12.688	9.470
-829	-246	-340	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-344	-248	-823
9.279	-226	-4.489	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	-2.913	-2.055	738
-593	-441	-187	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	-408	-586	-776
-10.196	-7.914	2.552	Endring sertifikater og obligasjoner	2.486	-8.536	-10.901
445	312	350	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	321	311	446
1.016	676	548	Provisjonsinnbetalinger	928	1.085	1.540
-25	-35	6	Kursgevinster ved omsetning trading	19	-45	-43
-1.550	-1.155	-1.204	Utbetalinger til drift	-1.570	-1.526	-2.039
-621	-621	-393	Betalt skatt	-487	-685	-683
3.911	2.195	-2.960	Andre tidsavgrensninger	-1.306	-3.668	3.697
3.992	3.216	2.452	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-4.713	-8.852	-9.091
-50	-44	-54	Investering i varige driftsmidler	-193	-148	-156
8	0	3	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	3	0	8
-2.145	-1.145	-340	Langsiktige investeringer i aksjer	-117	-115	-158
919	331	0	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	3	152	756
509	490	630	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	358	368	387
-759	-368	239	B Netto likviditetsendring investering	54	257	837
5.382	4.393	5.333	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17.000	15.178	16.303
-10.256	-9.455	-7.166	Tilbakebetaling - utstedte verdipapirer	-11.163	-8.611	-9.471
-519	-428	-482	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-804	-615	-737
930	935	700	Opptak og salg av egne ansvarlige lån	700	935	930
-825	-464	-142	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	-142	-464	-825
-103	-25	-26	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-26	-25	-102
150	150	400	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital	400	150	150
-3	0	-4	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av hybridkapital	-4	0	-3
-511	-512	-1.087	Utbytte til aksjeeierne	-1.087	-512	-511
-5.755	-5.406	-2.474	C Netto likviditetsendring finansiering	4.874	6.036	5.734
-2.522	-2.558	217	A+B+C Netto endring likvider i perioden	215	-2.559	-2.520
3.393	3.393	871	Likviditetsbeholdning periodens start	873	3.393	3.393
871	834	1.088	Likviditetsbeholdning periodens slutt	1.088	834	873
			Likviditetsbeholdning spesifisert			
207	271	213	Kontanter og fordringer på sentralbanker	213	271	207
664	563	875	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	875	563	666
871	834	1.088	Likviditetsbeholdning	1.088	834	873

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker, samt den del av sum innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømanalysen viser hvordan henholdsvis morbank og konsern har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter perioden 01.01. - 30.09.2018. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapene er ureviderte. Foreliggende kvartalsregnskap er utarbeidet i henhold til gjeldende IFRS standarder og IFRIC fortolkninger.

Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer til standarder og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke anvende tidlig, er de vesentligste standardene IFRS 15 "Inntekter fra kundekontrakter" og IFRS 16 "Leieavtaler". Konsernet har vurdert virkningen av IFRS 15 "Inntekter fra kundekontrakter" og IFRS 16 "Leieavtaler" og ser ikke at disse vil få vesentlige konsekvenser.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft, som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 "Finansielle instrumenter" har fra og med 1.1.2018 erstattet IAS 39. SpareBank 1 SR-Bank har i samarbeid med øvrige SpareBank 1 banker arbeidet med modellverk, samt avklaringer rundt verdsettelse, klassifisering mv de siste par årene. Konsernet har beregnet tapsavsetning etter IFRS 9 regelverket fra og med 01.01.2018. Det vises ellers til note 42 IFRS 9 Finansielle instrumenter i årsregnskapet 2017, samt note 3 og note 7 i regnskapet for 3. kvartal 2018.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2017 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Note 2 Resultatførte nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
01.01.17 - 31.12.17	01.01.17 - 30.09.17	01.01.18 - 30.09.18		01.01.18 - 30.09.18	01.01.17 - 30.09.17	01.01.17 - 31.12.17
56	139	73	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	73	93	56
0	0		Periodens endring i gruppenedskrivninger		0	1
			Nedskrivninger på grupper av utlån			
		-21	-Nedskrivning på utlån til amortisert kost	-19		
		1	-Nedskrivning på utlån over utvidet resultat	0		
8	6	6	Amortisert kost	6	6	8
262	162	160	Periodens konstaterte tap hvor det tidl. er nedskrevet	160	162	262
231	123	30	Periodens konst. tap hvor det tidl. ikke er nedskrevet	30	123	231
1	1	1	Periodens endring overtatte eiendeler	1	48	1
-16	-9	-19	Periodens inngang på tidl. perioders nedskrivninger	-19	-9	-16
542	422	231	Periodens nedskrivninger på utlån og garantier	232	423	543

Note 3 Balanseført nedskrivninger på utlån og garantier etter IFRS 9

	IFRS 9 01.01.18 - 30.09.18				Total 30.09.2018
	01.01.2018	Endring nedskrivning på utlån og garantier	Endringer individuelle nedskrivninger	Valuta og andre bevegelser	
Morbank - Nedskrivninger på utlån og garantier					
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked	1.236	-4	38	40	1.310
Nedskrivning etter amortisert kost - Privatmarked	96	1	12	-17	92
Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	82	-18	0	0	64
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	1.414	-21	50	23	1.466
Presentert som:					
Nedskrivning på utlån	1.287	-19	50	19	1.337
Annen gjeld - nedskrivninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	127	-2	0	4	129
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	1.414	-21	50	23	1.466
Konsern - Nedskrivninger på utlån og garantier					
	01.01.2018	Endring nedskrivning på utlån og garantier	Endringer individuelle nedskrivninger	Valuta og andre bevegelser	Total 30.09.2018
Nedskrivning etter amortisert kost - Bedriftsmarked	1.236	-4	28	40	1.300
Nedskrivning etter amortisert kost - Privatmarked	187	-15	12	-17	167
Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat	0	0	0	0	0
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	1.423	-19	40	23	1.467
Presentert som:					
Nedskrivning på utlån	1.296	-17	40	19	1.338
Annen gjeld - nedskrivninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	127	-2	0	4	129
Sum nedskrivninger på utlån og garantier	1.423	-19	40	23	1.467

Fortsettelse Note 3 Balanseført nedskrivninger på utlån og garantier etter IFRS 9

	2018			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Morbank - Total balanseført nedskrivning utlån og garantier				
Balanse 01.01.2018	230	467	717	1.414
Endringer 01.01 - 30.09.2018				
Overført til (fra) trinn 1	-146	141	5	0
Overført til (fra) Trinn 2	12	-20	8	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	5	-5	0
Netto ny måling av nedskrivninger	129	-59	-24	46
Nye utstedte eller kjøpte utlån	81	40	2	123
Utlån som har blitt fraregnet	-49	-122	-19	-190
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Periodens konstaterte tap	0	0	210	210
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er nedskrevet	0	0	-160	-160
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0	0
Andre bevegelser	0	0	23	23
Balanse 30.09.2018	257	452	757	1.466
Herav lån til virkelig verdi over utvidet resultat	11	0	0	11
Herav avsetning garantier	32	78	19	129

	2018			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Konsern - Total balanseført nedskrivning utlån og garantier				
Balanse 01.01.2018	234	472	717	1.423
Endringer 01.01 - 30.09.2018				
Overført til (fra) trinn 1	-148	143	5	0
Overført til (fra) Trinn 2	12	-20	8	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	5	-5	0
Netto ny måling av nedskrivninger	130	-60	-24	46
Nye utstedte eller kjøpte utlån	83	41	2	126
Utlån som har blitt fraregnet	-50	-123	-18	-191
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Periodens konstaterte tap	0	0	200	200
Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er nedskrevet	0	0	-160	-160
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0	0
Andre bevegelser	0	0	23	23
Balanse 30.09.2018	261	458	748	1.467
Herav avsetning garantier	32	78	19	129

Note 4 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
0	0	0	Immaterielle eiendeler	95	95	96
329	347	289	Varige driftsmidler	703	586	572
11	13	6	Oppførte ikke mottatte inntekter fra SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	6	13	11
14	99	193	Forskuddsbetalte kostnader	195	101	18
1	0	1	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	1	0	1
200	200	200	Kapitalinnskudd SR-Pensjonskasse	200	200	200
0	497	632	Uoppgjorte handler	872	5.138	0
169	60	115	Andre eiendeler	440	432	548
724	1.216	1.436	Sum andre eiendeler	2.512	6.565	1.446

Note 5 Annen gjeld, garantier og andre forpliktelser

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18	30.09.18	30.09.17	31.12.17
Annen gjeld					
260	219	225	304	297	337
417	365	449	431	350	393
383	410	257	276	427	402
13	47	129	129	47	13
393	328	349	425	380	487
0	1.759	283	283	1.759	0
304	282	289	339	326	330
1.770	3.410	1.981	2.187	3.586	1.962
Stilte garantier (avtalte garantibeløp)					
9.043	8.645	9.889	9.951	8.749	9.120
588	589	589	589	589	588
9.631	9.234	10.478	10.540	9.338	9.708
Andre forpliktelser					
5.000	624	3.090	0	0	0
18.978	18.274	18.588	18.466	18.172	22.712
4.824	5.347	7.102	7.102	5.197	4.749
45	59	33	33	59	45
28.847	24.304	28.813	25.601	23.428	27.506

Note 6 Innskudd fra kunder fordelt på sektorer og næringer

Morbank			Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18	30.09.18	30.09.17	31.12.17
1.200	1.262	1.234	1.234	1.262	1.200
464	450	372	372	450	464
1.310	1.244	1.118	1.118	1.244	1.310
1.144	1.144	1.189	1.189	1.144	1.144
2.183	1.712	1.728	1.728	1.712	2.183
2.262	6.664	2.157	2.157	6.664	2.262
1.989	2.166	1.997	1.997	2.166	1.989
6.249	1.966	7.608	7.608	1.966	6.249
9.005	9.147	9.357	8.944	8.948	8.755
25.969	28.880	28.316	28.316	28.880	25.969
51.775	54.635	55.076	54.663	54.436	51.525
44.246	44.291	46.269	46.269	44.291	44.246
12	381			375	12
-399	-500	-612	-612	-500	-399
95.635	98.807	100.733	100.320	98.602	95.384

Note 7 Utlån til kunder

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
4.711	4.602	4.887	Jordbruk/skogbruk	5.042	4.715	4.833
860	796	1.088	Fiske/fiskeoppdrett	1.090	796	860
4.874	4.624	3.887	Bergverksdrift/utvinning	3.889	4.626	4.876
3.617	3.467	3.454	Industri	3.465	3.477	3.632
3.560	3.407	4.010	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	4.121	3.509	3.666
2.895	2.896	2.900	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2.977	2.988	2.984
9.941	9.278	11.747	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	11.830	9.354	10.015
27.034	27.722	30.282	Eiendom	30.293	27.730	27.042
8.418	7.204	10.773	Tjenesteytende virksomhet	10.814	7.255	8.428
1.869	2.881	1.939	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	1.939	2.881	1.869
67.779	66.877	74.967	Sum næring	75.460	67.333	68.204
64.099	59.671	57.398	Personkunder	108.166	99.808	104.299
116	144		Ufordelt (merverdi fastrente utlån og amort. etableringsgebyr) ¹⁾		144	116
297	286		Oppførte renter næring og personkunder ¹⁾		320	334
-399	-500	-612	Netto konsernkonti valuta	-612	-500	-399
131.892	126.478	131.753	Brutto utlån	183.014	167.105	172.554
-639	-688	-708	- Individuelle nedskrivninger	-699	-641	-639
-674	-673		- Nedskrivning på grupper av utlån		-677	-678
		-565	- Nedskrivning tap etter amortisert kost	-639		
		-53	- Boliglån til virkelig verdi over utvidet resultat			
130.579	125.117	130.427	Utlån til kunder	181.676	165.787	171.237

¹⁾ I 2017 var renter fordelt på egen linje. I 2018 er de næringsfordelt.

Morbank - Brutto utlån	2018			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 01.01.2018	119.848	10.503	1.541	131.892
Overført til Trinn 1	-4.543	4.513	30	0
Overført til Trinn 2	3.194	-3.234	40	0
Overført til Trinn 3	12	74	-86	0
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	2.944	205	0	3.149
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	31.511	1.130	16	32.657
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-36.806	-145	1.006	-35.945
Balanse 30.09.18	116.160	13.046	2.547	131.753

Konsern - Brutto utlån	2018			Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 01.01.2018	159.105	12.020	1.545	172.670
Overført til Trinn 1	-5.046	5.016	30	0
Overført til Trinn 2	3.764	-3.807	43	0
Overført til Trinn 3	12	74	-86	0
Netto økning / (reduksjon) saldo eksisterende utlån	3.158	202	-2	3.358
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	51.405	1.806	21	53.232
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-46.900	-357	1.011	-46.246
Balanse 30.09.18	165.498	14.954	2.562	183.014

Note 8 Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRD IV / CRR).

SpareBank 1 SR-Bank har tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Alle kapitaldekningstall er basert på overgangsregelen ("Basel I-gulvet") som sier at kapitalkravet ved bruk av interne metoder ikke kan bli mindre enn 80 prosent av kapitalkravet etter Basel I-regelverket.

Samlet minstekrav for SpareBank 1 SR-Bank til ren kjernekapitaldekning inkludert motsyklisk kapitalbuffer og Pilar 2 påslag var pr 30.09.2018 14,0 prosent. Kravet består av 4,5 prosent i minstekrav, i tillegg til øvrige bufferkrav hvorav kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Videre har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar 2-krav på 2,0 prosent.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet blir bokført etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter kostmetoden i morbanken. Investeringene blir behandlet likt for kapitaldekningsformål bortsett fra konsernets investeringer i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, BN Bank og SpareBank 1 Kredittkort. I konsernets kapitaldekning foretas en forholdsmessig konsolidering.

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
6.394	6.394	6.394	Aksjekapital	6.394	6.394	6.394
1.587	1.587	1.587	Overkursfond	1.587	1.587	1.587
1.087	0	0	Avsatt utbytte	0	0	1.087
43	52	43	Fond for urealiserte gevinster	43	52	43
150	150	550	Hybrid kapital	550	150	150
8.788	7.978	8.839	Annen egenkapital	10.665	9.624	10.628
	1.538	1.807	Delårsresultat	1.769	1.527	
18.049	17.699	19.220	Sum egenkapital	21.008	19.334	19.889
			Kjernekapital			
0	0	0	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-111	-117	-116
-1.087	0	0	Fradrag for avsatt utbytte	0	0	-1.087
-277	-218	-186	Fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-261	-283	-337
-150	-150	-550	Hybrid kapital som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-550	-150	-150
	-769	-904	Delårsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-885	-763	
0	0	0	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	0	0	-72
		-147	Fradrag ren kjernekapital for ikke vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-129		
-42	-42	-37	Verdijustering som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-44	-45	-38
16.493	16.520	17.396	Sum ren kjernekapital	19.028	17.976	18.089
150	150	550	Hybrid kapital	787	353	392
797	797	798	Fondsobligasjon	798	885	797
17.440	17.467	18.744	Sum kjernekapital	20.613	19.214	19.278
			Tilleggskapital			
1.897	1.894	2.097	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	2.455	2.343	2.254
-43	-42	-42	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-42	-42	-43
1.854	1.852	2.055	Sum tilleggskapital	2.413	2.301	2.211
19.294	19.319	20.799	Netto ansvarlig kapital	23.026	21.515	21.489

Fortsettelse Note 8 Kapitaldekning

Morbank			Kreditrisiko Basel II	Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
19.218	18.403	22.644	SMB	22.649	18.407	19.220
20.724	19.549	23.675	Spesialiserte foretak	25.109	20.719	21.916
6.735	7.012	6.668	Øvrige foretak	6.736	7.136	6.868
1.115	1.063	1.106	Massemarked SMB	1.322	1.282	1.303
16.019	14.743	14.385	Massemarked pant i fast eiendom	27.713	26.658	27.026
1.905	2.006	2.152	Øvrige massemarked	2.206	2.052	1.942
9.387	10.392	10.375	Egenkapitalposisjoner	0	0	0
75.103	73.168	81.005	Sum kreditt- og motpartsrisiko IRB	85.735	76.254	78.275
51	48	47	Stater og sentralbanker	57	48	51
118	169	16	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	102	217	140
1.803	2.573	2.168	Institusjoner	1.858	1.922	1.864
8.903	8.316	8.342	Foretak	8.952	8.964	9.474
1.838	1.856	2.581	Massemarked	3.327	2.963	2.531
0	0	0	Massemarked pant i fast eiendom	1.266	1.405	1.353
2.330	2.053	2.092	Obligasjoner med fortrinnsrett	2.370	2.572	2.686
4.029	3.054	4.029	Egenkapital posisjoner	4.968	4.852	5.036
916	878	844	Øvrige eiendeler	1.731	1.720	1.678
19.988	18.947	20.119	Sum kreditt- og motpartsrisiko standardmetoden	24.631	24.663	24.813
562	467	404	Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA)	676	992	933
5.591	5.591	5.968	Operasjonell risiko	7.937	7.480	7.430
0	0	0	Overgangsordning	10.237	12.429	8.709
101.244	98.173	107.496	Risikovektet balanse	129.216	121.818	120.160
4.556	4.418	4.837	Minimumskrav ren kjernekapital 4,5 % Bufferkrav	5.815	5.482	5.407
2.531	2.454	2.687	Bevaringsbuffer 2,5 %	3.230	3.045	3.004
3.037	2.945	3.225	Systemrisikobuffer 3 %	3.876	3.655	3.605
2.025	1.473	2.150	Motsyklisk buffer 2,0 %	2.584	1.827	2.403
7.593	6.872	8.062	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	9.691	8.527	9.012
4.344	5.230	4.496	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	3.522	3.967	3.670
19,06 %	19,68 %	19,35 %	Kapitaldekning	17,82 %	17,66 %	17,88 %
17,23 %	17,79 %	17,44 %	herav kjernekapitaldekning	15,95 %	15,77 %	16,04 %
1,83 %	1,89 %	1,91 %	herav tilleggskapitaldekning	1,87 %	1,89 %	1,84 %
16,29 %	16,83 %	16,18 %	Ren kjernekapitaldekning	14,73 %	14,76 %	15,05 %
19,06 %	19,68 %	19,35 %	Kapitaldekning IRB	19,35 %	19,67 %	19,28 %
17,23 %	17,79 %	17,44 %	Kjernekapitaldekning IRB	17,32 %	17,56 %	17,30 %
16,29 %	16,83 %	16,18 %	Ren kjernekapitaldekning, IRB	15,99 %	16,43 %	16,23 %
9,13 %	9,32 %	9,79 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,67 %	7,24 %	7,37 %

Note 9 Finansielle Derivater

Konsern

Til virkelig verdi over resultat	Kontraktssum	Virkelig verdi 30.09.18	
	30.09.18	Eiendeler	Gjeld
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	4.017	50	50
Valutabytteavtaler (swap)	57.247	280	705
Valutaopsjoner	47	2	0
Sum valutainstrumenter	61.311	332	755
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (swap)	49.034	642	890
Andre rentekontrakter	75	1	1
Sum renteinstrumenter	49.109	643	891
Sikring / Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (swap)	73.473	1.465	433
Sum renteinstrumenter sikring	73.473	1.465	433
Sikkerhetstillelser			
Sikkerhetstillelser		1.306	653
Sum sikkerhetstillelser		1.306	653
Sum valuta- og renteinstrumenter			
Sum valutainstrumenter	61.311	332	755
Sum renteinstrumenter	122.582	2.108	1.324
Sum sikkerhetstillelser		1.306	653
Sum finansielle derivater	183.893	3.746	2.732

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser.

Note 10 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Balanse 30.09.18	Emitert/ salg egne 2018	Forfalt/Innløst	Valutakurs- og andre endringer 2018	31.12.17
			Tilbakekjøpt 2018		
Andre langsiktige låneopptak	2.289			-47	2.336
Obligasjoner og sertifikater, nominell verdi	90.588	17.000	-11.163	-2.118	86.869
Verdjusteringer	707			-585	1.292
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	93.584	17.000	-11.163	-2.750	90.497
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån	Balanse 30.09.18	Emitert/salg egne 2018	Forfalt/innløst Tilbakekjøpt 2018	Valutakurs- og andre endringer 2018	31.12.17
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2.465	700	-142	-14	1.921
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	0				0
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	850			49	801
Verdjusteringer	24			-18	42
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	3.339	700	-142	17	2.764

Nominell verdi på netto utestående obligasjoner med fortrinnsrett i SR-Boligkreditt er 45,8 mrd kroner pr 30.09.2018.

Note 11 Segmentrapportering

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil og er delt opp i personmarked (inkludert selvstendig næringsdrivende), bedriftsmarked, kapitalmarked og datterselskap av vesentlig betydning. Egenhandel/stab/støtte omfatter alle stabsavdelinger og treasury området i morbank. Aktiviteten i SR-Boligkreditt AS er fordelt på segmentene personmarked og egenhandel/stab/støtte i morbank. Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt rapporteres under posten "Netto provisjons- og andre inntekter". Fra 1. januar 2018 er avdelinger som arbeider med kundetilbud og markedskommunikasjon flyttet ut av forretningsområdene og etablert samlet som et eget område. Historiske regnskapstall for forretningsområdene er endret for å gi sammenlignbare tall.

Konsern 01.01.18 - 30.09.18								
Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Egenhandel/ stab/støtte	Eiendoms- Megler 1	Øvrig virksomhet	Elimin- eringer	Totalt
Renteinntekter	1.529	1.602	85	1.399	2	1	-34	4.584
Rentekostnader	343	426	59	1.270	0	4	-31	2.071
Netto renteinntekter ¹⁾	1.186	1.176	26	129	2	-3	-3	2.513
Provisjonsinntekter	487	266	9	2	284	153	-52	1.149
Provisjonskostnader	35	17	3	34	0	28	-50	67
Andre driftsinntekter	0	0	0	6	0	0	-1	5
Netto provisjons- og andre inntekter	452	249	6	-26	284	125	-3	1.087
Utbytte	0	0	0	11	0	0	1	12
Inntekter fra eierinteresser	0	25	0	594	0	0	-365	254
Netto inntekter fra finansielle investeringer	5	-9	91	57	0	41	51	236
Netto inntekter fra finansielle investeringer	5	16	91	661	0	41	-313	501
Personalkostnader	259	133	35	299	169	75	-3	967
Administrasjonskostnader	53	12	9	269	30	8	0	301
Andre driftskostnader	71	25	2	114	80	31	-18	305
Sum driftskostnader	383	170	46	682	279	114	-21	1.653
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1.260	1.271	77	82	7	49	-298	2.448
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	23	228	0	0	0	0	0	251
Avsetning ifrs 9	-15	-4	0	0	0	0	0	-19
Driftsresultat før skatt	1.252	1.047	77	82	7	49	-298	2.216
Netto renteinntekter								
Netto eksterne renteinntekter	1.186	1.176	26	129	2	2	-8	2.513
Netto interne renteinntekter	0	0	0	0	0	5	-5	0
Netto renteinntekter	1.186	1.176	26	129	2	7	-13	2.513
Balanse (mill kr)								
Brutto utlån til kunder	112.527	67.967	181	2.582	0	0	-243	183.014
Individuelle nedskrivninger	-88	-621	0	0	0	0	10	-699
Avsetning etter ifrs 9	-78	-561	0	0	0	0	0	-639
Sertifikater/obligasjoner/finansielle derivater	0	0	2.450	32.332	0	11	-1.624	33.169
Andre eiendeler	-1.396	2.731	-90	15.000	176	1.387	-6.630	11.178
Sum eiendeler	110.965	69.516	2.541	49.914	176	1.398	-8.487	226.023
Innskudd fra kunder	51.531	49.308	12	-119	0	0	413	100.320
Annen gjeld og egenkapital ¹⁾	59.433	20.208	2.529	50.034	176	1.398	-8.900	125.703
Sum gjeld og egenkapital	110.964	69.516	2.541	49.915	176	1.398	-8.487	226.023
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	12.989	442						13.431

1) Netto renteinntekter og annen gjeld inneholder allokert mellomregning mellom segmentene. Mellomregningsrenter for personmarkedsdivisjonen og bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres i morbank.

Fortsettelse note 11 Segmentrapportering

Konsern 01.01.17 - 30.09.17								
Resultatregnskap (mill kr)	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Egenhandel/ stab/støtte	Eiendoms- Megler 1	Øvrig virksomhet	Elimin- eringer	Totalt
Renteinntekter	1.467	1.430	102	1.303	2	4	-24	4.284
Rentekostnader	335	331	74	1.219	0	3	-21	1.941
Netto renteinntekter ¹⁾	1.132	1.099	28	84	2	1	-3	2.343
Provisjonsinntekter	526	249	23	2	295	161	-44	1.213
Provisjonskostnader	34	18	4	21	0	26	-43	60
Andre driftsinntekter	0	0	0	5	0	0	-1	4
Netto provisjons- og andre inntekter	493	231	19	-14	295	135	-2	1.157
Utbytte	2	0	0	7	0	2	0	11
Inntekter fra eierinteresser	0	10	0	471	0	0	-210	271
Netto inntekter fra finansielle investeringer	3	10	69	35	0	8	23	148
Netto inntekter fra finansielle investeringer	5	20	69	513	0	10	-187	430
Personalkostnader	263	133	40	264	166	67	-3	930
Administrasjonskostnader	55	11	12	234	29	9	1	350
Andre driftskostnader	73	24	5	108	79	54	-27	317
Sum driftskostnader	391	168	57	606	274	130	-29	1.597
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	1.239	1.182	59	-23	23	16	-163	2.333
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	30	393	0	0	0	0	0	423
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	-2	2	0	0	0	0	0	0
Driftsresultat før skatt	1.211	787	59	-23	23	16	-163	1.910
Netto renteinntekter								
Netto eksterne renteinntekter	1.132	1.099	28	84	0	4	-4	2.343
Netto interne renteinntekter	0	0	0	0	2	-3	1	0
Netto renteinntekter	1.132	1.099	28	84	2	1	-3	2.343
Balanse (mill kr)								
Brutto utlån til kunder	104.059	60.261	283	2.637	0	0	-135	167.105
Individuelle nedskrivninger	-69	-619	0	0	0	0	47	-641
Nedskrivning på grupper av utlån	-62	-615	0	0	0	0	0	-677
Sertifikater/obligasjoner/finansielle derivater	0	0	1.796	33.315	0	9	-1.581	33.539
Andre eiendeler	-235	1.159	160	21.650	174	942	-7.867	15.983
Sum eiendeler pr segment	103.693	60.186	2.239	57.602	174	951	-9.536	215.309
Innskudd fra kunder	49.703	47.878	15	1.212	0	0	-206	98.602
Annen gjeld og egenkapital ¹⁾	53.990	12.307	2.224	56.391	174	951	-9.330	116.707
Sum gjeld og egenkapital pr segment	103.693	60.185	2.239	57.603	174	951	-9.536	215.309
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	17.536	509						18.045

Note 12 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter

Morbank			Konsern			
2017	01.01.17 - 30.09.17	01.01.18 - 30.09.18		01.01.18 - 30.09.18	01.01.17 - 30.09.17	2017
92	62	-4	Netto gevinster/tap på egenkapitalinstrumenter	80	92	136
-140	-75	-184	Netto gevinster/tap for obligasjoner og sertifikater	-192	-82	-152
143	93	156	Netto derivater obligasjoner og sertifikater	156	93	143
0	0	74	Netto derivater aksjer	72	0	0
2	2	1	Netto motpartsrisiko derivater, inkludert CVA	1	2	2
-2	1	7	Netto derivater fastrente	7	1	-2
-28	-18	14	Netto derivater gjeld	6	0	-1
67	59	4	Netto derivater basis swap spread	-5	-27	-32
104	74	112	Netto gevinst valuta	111	69	104
238	198	180	Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter	236	148	198

Note 13 Pensjon

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har to typer pensjonsavtaler - ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsavtale. For mer informasjon om regnskapsmessig behandling av avtalene, se note 24 i årsregnskapet for 2017.

Det ble i styremøte i juni 2015 besluttet at ansatte som var i ytelsesordningen i konsernet sin pensjonskasse måtte gå over til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2016. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2016 fikk ansatte som var med i ytelsesordningen fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen.

Fripoliser forvaltes av pensjonskassen som fra 1.1.2016 ble en fripolisekasse. Det ble opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 SR-Bank og pensjonskassen som blant annet omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 SR-Bank fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse måtte innarbeides i regnskapet. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i pensjonskassen.

For den ytelsesbaserte pensjonsavtalen er følgende økonomiske forutsetninger lagt til grunn ved beregning av forpliktelsen:

3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	2. kv. 2018	3. kv. 2018	Morbank og konsern
2,40 %	2,40 %	2,60 %	2,50 %	2,70 %	Diskonteringsrente
2,40 %	2,40 %	2,60 %	2,50 %	2,70 %	Forventet avkastning på midlene
2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	Framtidig lønnsutvikling
2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %	G-regulering
2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	Pensjonsregulering
1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	Fripoliseregulering

Bevegelse pensjonsforpliktelse (i mill kroner) :

Morbank					Konsern					
2017	3. kv. 2017	3. kv. 2018	01.01.17 - 30.09.17	01.01.18 - 30.09.18		01.01.18 - 30.09.18	01.01.17 - 30.09.17	3. kv. 2018	3. kv. 2017	2017
351	411	321	351	383	Netto forpliktelse IB	402	378	340	428	378
10	0		10	0	Fusjon SR-Finans AS	0	0	0	0	0
12	-4	-67	40	-135	Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	-135	40	-67	-4	12
17	4	4	12	13	Netto pensjonskostnad	13	13	4	5	18
-1	0	0	0	0	Foretakets tilskudd	0	0	0	0	-1
-6	-1	-1	-3	-4	Utbetalinger over drift	-4	-4	-1	-2	-5
383	410	257	410	257	Netto pensjonsforpliktelse UB	276	427	276	427	402

Note 14 Salg av utlån

SpareBank 1 SR-Bank og øvrige eiere i SpareBank 1-alliansen inngikk i 2010 avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner utstedt av foretaket begrenset til en samlet verdi av tolv måneders forfall. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for SpareBank 1 SR-Bank.

SpareBank1 SR-Bank har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. For mer informasjon om regnskapsmessige behandlingen av avtalene, se note 2 og note 9 i årsregnskapet for 2017.

SpareBank 1 SR-Bank har også inngått avtale om salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til datterselskapet SR-Boligkreditt. Slike utlån fraregnes i morbankens balanse, men inngår i konsernregnskapet, se note 2 i årsregnskapet for 2017.

Note 15 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere økning i eiendeler. Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at banken har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise og systemkrise og kombinasjon av disse, samt at det er etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån og OMF var 3,7 år ved utgangen av 3. kvartal 2018. Samlet LCR var 151 prosent ved utgangen av 3. kvartal 2018 og gjennomsnittlig samlet LCR var 167 prosent i kvartalet. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 79 og 741 prosent ved utgangen av kvartalet.

Note 16 Opplysning om virkelig verdi

Konsern

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse

Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser)

Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger)

Virkelig verdi 30.09.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder ¹⁾			7.736	7.736
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	16.523	7.729		24.252
Finansielle derivater		3.746		3.746
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	447	25	379	851
Virksomhet som skal selges				0
Gjeld				
Finansielle derivater		2.732		2.732
Ingen overføring mellom nivå 1 og 2.				
¹⁾ Netto utlån kunder i morbanken nivå 3			55.118	

Fortsettelse note 16 Opplysning om virkelig verdi

Virkelig verdi 30.09.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Netto utlån kunder			7.944	7.944
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	19.133	7.879		27.012
Finansielle derivater		3.960		3.960
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	321	3	238	562
Virksomhet som skal selges				0
Gjeld				
Finansielle derivater		2.113		2.113

Ingen overføring mellom nivå 1 og 2.

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata

Konsern	Utlån til kunder	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	Virksomhet som skal selges
Saldo 1.1.	7.610	271	0
Tilgang	2.078	57	
Avgang	-1.848	-3	
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller observerbare markedsdata			
Verdiendring ¹⁾	-104	54	
Saldo 30.09.2018	7.736	379	0
Nominell verdi /kostpris	7.663	285	0
Virkelig verdi justering	73	94	0
Saldo 30.09.2018	7.736	379	0

¹⁾ Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter

SpareBank 1 SR-Bank er medlem i Visa Norge FLI. Visa Norge FLI er som gruppe medlem i Visa Europe også aksjonær i Visa Europe Ltd. I november 2015 ble det offentliggjort en avtale om salg av Visa Europe Ltd til Visa Inc. Transaksjonen økte egenkapitalen i Visa Norge IFS betydelig. Eierinteressene som SpareBank 1 SR-Bank har i Visa Norge IFS er vurdert å være en finansiell eiendel i kategorien tilgjengelig for salg (AFS investering) og skal da regnskapsføres til virkelig verdi så lenge virkelig verdi kan måles pålitelig. Vederlaget består av aksjer i Visa Inc, et kontantvederlag og et utsatt kontantvederlag. Det ble pr 31.12.2015 estimert en verdi på aksjene som medførte en inntekt i utvidet resultat (OCI) på 95 mill kroner. I 2. kvartal 2016 mottok SpareBank 1 SR-Bank kontantvederlaget. Dette ble på 94 mill kroner mot beregnet 72 mill kroner ved årsslutt 2015. Kontantvederlaget ble ført via resultatet som utbytte i 2. kvartal 2016. I 4. kvartal 2017 ble en ytterligere andel aksjer til en verdi på 19 mill kroner bokført, hvorav 15 mill kroner ble ført via resultatet. SpareBank 1 SR-Bank har fortsatt en eierpost knyttet til utsatt kontantvederlag samt aksjer i Visa Norge på totalt 60 mill kroner. Denne posten er i hovedsak ført via utvidet resultat og får etter overgang til IFRS 9 i 2018 ingen resultat effekt ved realisasjon.

I 3. kvartal 2017 ble transaksjonen der SpareBank 1 Alliansens betalingsløsning, mCASH, går sammen med Vipps AS gjennomført. Etter transaksjonen eier SpareBank 1 SR-Bank 19,7 % i SpareBank 1 Betaling AS som igjen eier 25 % av Vipps AS. Verdien av eierposten dannet grunnlag for transaksjonen med Vipps AS og analysemiljøet i SpareBank 1 Gruppen har foretatt en verdivurdering av eierposten. Verdivurderingen er basert på business case som ble laget i forbindelse med forhandlinger omkring Vipps og forventet verdi av eierposten som selvstendig selskap. Verdien som er beregnet er vurdert å være tilnærmet lik SpareBank 1 SR-Bank sin andel av egenkapitalen i SpareBank 1 Betaling AS etter transaksjonen, og det ble i konsernet inntektsført 4 mill kroner i 2017 som følge av transaksjonen. Eierinteressen som SpareBank 1 SR-Bank har i Sparebank 1 Betaling AS er inkludert i konsernet som tilknyttet selskap.

Fortsettelse note 16 Opplysning om virkelig verdi

Andre eierandeler er vurdert ved ulike metoder som siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje, EBITDA og neddiskonterte kontantstrømmer.

Verdsattelsen av fastrentelånene er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldene rentekurve hensyntatt ett markedsplåslag, som er justert for fortjenestemargin. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i diskonteringsrenten på 10 basispunkter ville medført en negativ resultat effekt på 23 mill kroner.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Konsern	Balanseført verdi 30.09.2018	Virkelig verdi 30.09.2018
Eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanken	213	213
Utlån til og fordringer til kredittinstitusjoner	3.600	3.600
Utlån til kunder ¹⁾	173.940	173.940
Sertifikater og obligasjoner holdes til forfall	5.171	5.195
Sum eiendeler til amortisert kost	182.924	182.948
Gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.853	2.853
Innskudd fra kunder ¹⁾	100.320	100.320
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	93.584	93.989
Ansvarlig lånekapital	3.339	3.406
Sum gjeld til amortisert kost	200.096	200.568

¹⁾ For utlån og innskudd til kunder til amortisert kost, utgjør bokført verdi beste estimat på virkelig verdi.

Note 17 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 30.09.2018 som påvirker det avlagte delårsregnskapet.

Resultat fra kvartalsregnskapene

SpareBank 1 SR-Bank konsern (i mill kroner)	3. kv. 2018	2. kv. 2018	1. kv. 2018	4. kv. 2017	3. kv. 2017	2. kv. 2017	1. kv. 2017	4. kv. 2016	3. kv. 2016
Renteinntekter	1.586	1.544	1.454	1.463	1.455	1.437	1.392	1.400	1.384
Rentekostnader	715	702	654	644	635	653	653	667	655
Netto renteinntekter	871	842	800	819	820	784	739	733	729
Provisjonsinntekter	370	390	389	384	407	417	389	372	365
Provisjonskostnader	22	24	21	19	22	19	19	18	18
Andre driftsinntekter	1	4	0	2	1	2	1	1	0
Netto provisjons- og andre inntekter	349	370	368	367	386	400	371	355	347
Utbytte	0	1	11	0	2	4	5	5	0
Inntekter av eierinteresser	94	102	57	154	127	81	63	78	90
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	81	110	45	50	69	58	21	56	141
Netto inntekter fra finansielle investeringer	175	213	113	204	198	143	89	139	231
Sum netto inntekter	1.395	1.425	1.281	1.390	1.404	1.327	1.199	1.227	1.307
Personalkostnader	322	326	319	333	312	312	306	293	282
Administrasjonskostnader	126	132	123	128	111	127	112	133	115
Andre driftskostnader	94	114	97	109	107	109	101	114	89
Sum driftskostnader	542	572	539	570	530	548	519	540	486
Driftsresultat før nedskrivninger på utlån	853	853	742	820	874	779	680	687	821
Nedskrivninger på utlån og garantier	59	99	74	120	124	131	168	162	161
Driftsresultat før skatt	794	754	668	700	750	648	512	525	660
Skattekostnad	160	137	150	141	140	134	109	96	126
Resultat etter skatt	634	617	518	559	610	514	403	429	534

Lønnsomhet

Egenkapitalavkastning pr kvartal ¹⁾	12,6 %	12,3 %	10,3 %	11,4 %	12,9 %	11,0 %	8,7 %	9,5 %	12,2 %
Kostnadsprosent ²⁾	38,9 %	40,1 %	42,1 %	41,0 %	37,7 %	41,3 %	43,3 %	44,0 %	37,2 %
Gjennomsnittlig rentemargin ³⁾	1,53 %	1,52 %	1,50 %	1,50 %	1,54 %	1,52 %	1,53 %	1,50 %	1,48 %

Balansetall fra kvartalsregnskapene

Brutto utlån til kunder	183.014	178.927	174.292	172.554	167.105	164.958	159.843	157.638	157.352
Brutto utlån til kunder inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	196.445	193.474	188.924	187.137	185.150	184.317	183.182	182.332	183.042
Utlånsvekst (brutto) siste 12 mnd	9,5 %	8,5 %	9,0 %	9,5 %	6,2 %	5,2 %	3,0 %	1,6 %	3,6 %
Utlånsvekst inkludert SB1 Boligkreditt og Næringskreditt	6,1 %	5,0 %	3,1 %	2,6 %	1,2 %	0,5 %	-0,4 %	-0,9 %	0,1 %
Innskudd fra kunder	100.320	105.824	99.626	95.384	98.602	99.758	93.125	85.914	87.240
Innskuddsvekst siste 12 mnd	1,7 %	6,1 %	7,0 %	11,0 %	13,0 %	11,3 %	7,0 %	-3,9 %	-2,0 %
Forvaltningskapital	226.023	223.954	217.370	216.618	215.309	212.879	200.182	193.408	193.219
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	225.472	221.838	215.940	217.202	211.111	207.389	195.967	194.963	195.489

Nedskrivninger på utlån og utlån i Trinn 3 ⁴⁾

Nedskrivning i prosent av utlån ⁵⁾	0,13 %	0,22 %	0,17 %	0,28 %	0,30 %	0,32 %	0,42 %	0,41 %	0,41 %
Nedskrivning i prosent av utlån, inkludert utlån SB1 Bolig- og Næringskreditt ⁵⁾	0,12 %	0,21 %	0,16 %	0,26 %	0,27 %	0,29 %	0,37 %	0,35 %	0,35 %
Utlån i Trinn 3 i % av brutto utlån ^{4), 6)}	1,40 %	1,52 %	1,03 %						
Utlån i Trinn 3 i % av brutto utlån, inkludert utlån SB1 Bolig- og Næringskreditt ^{4), 6)}	1,30 %	1,40 %	0,95 %						

Se neste side for definisjoner av utvalgte nøkkeltall

Fortsettelse Resultat fra kvartalsregnskapene

	3. kv. 2018	2. kv. 2018	1. kv. 2018	4. kv. 2017	3. kv. 2017	2. kv. 2017	1. kv. 2017	4. kv. 2016	3. kv. 2016
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

forts. Nedskrivninger på utlån og utlån i Trinn 3 ⁴⁾

Misligholdte engasjement i % av brutto utlån ⁶⁾				0,32 %	0,49 %	0,50 %	0,46 %	0,68 %	0,73 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån, inkludert utlån SB1 Bolig- og Næringskreditt ⁶⁾				0,30 %	0,45 %	0,45 %	0,40 %	0,59 %	0,63 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån ⁶⁾				0,91 %	0,81 %	0,84 %	0,95 %	0,72 %	0,64 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån, inkludert utlån SB1 Bolig- og Næringskreditt ⁶⁾				0,83 %	0,73 %	0,76 %	0,83 %	0,62 %	0,55 %

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning	14,7 %	14,8 %	15,0 %	15,1 %	14,8 %	14,7 %	14,7 %	14,7 %	13,8 %
Kjernekapitaldekning	16,0 %	15,7 %	16,0 %	16,0 %	15,8 %	15,7 %	15,6 %	15,6 %	14,7 %
Kapitaldekning	17,8 %	17,8 %	18,1 %	17,9 %	17,7 %	17,9 %	17,5 %	17,5 %	17,1 %
Kjernekapital	20.613	19.959	19.645	19.278	19.214	18.938	18.482	18.227	17.552
Netto ansvarlig kapital	23.026	22.571	22.257	21.489	21.515	21.623	20.744	20.443	20.386
Risikovektet balanse	129.216	126.826	122.786	120.160	121.818	120.683	118.410	116.651	119.118
Uvirket kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,7 %	7,5 %	7,4 %	7,4 %	7,2 %	7,2 %	7,1 %	7,3 %	6,7 %

Likviditet

Likviditetsdekning (LCR) ⁷⁾	151 %	157 %	177 %	168 %	212 %	212 %	200 %	174 %	123 %
Innskuddsdekning	54,8 %	59,1 %	57,2 %	55,3 %	59,0 %	60,5 %	58,3 %	54,5 %	55,4 %
Innskuddsdekning inkludert SB1 BK og SB1 NK	51,1 %	54,7 %	52,7 %	51,0 %	53,3 %	54,1 %	50,8 %	47,1 %	47,7 %

Kontor og bemanning

Antall kontor	36	36	36	36	36	36	36	36	47
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.176	1.153	1.156	1.142	1.148	1.120	1.141	1.127	1.154
Antall årsverk inkl vikarer ved utgangen av perioden	1.266	1.230	1.200	1.218	1.225	1.181	1.187	1.172	1.207

SpareBank 1 SR-Bank aksjen

Børskurs ved utgangen av kvartalet	99,00	86,40	86,20	87,00	85,75	71,50	64,25	60,75	45,60
Børsverdi (millioner kroner)	25.319	22.097	22.046	22.250	21.931	18.286	16.432	15.537	11.662
Antall utstedte aksjer, mill	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75	255,75
Bokført egenkapital pr aksje (inkludert utbytte)	80,02	77,28	79,24	77,24	75,07	72,72	72,91	71,54	69,36
Resultat pr aksje, i kr	2,48	2,41	2,03	2,18	2,39	2,01	1,58	1,68	2,09
Pris / Resultat pr aksje	9,98	8,96	10,62	9,98	8,97	8,89	10,17	9,04	5,45
Pris / Bokført egenkapital	1,24	1,12	1,09	1,13	1,14	0,98	0,88	0,85	0,66
Annualisert omløpshastighet i kvartalet ⁸⁾	6,1 %	6,1 %	5,3 %	4,7 %	4,2 %	8,6 %	15,1 %	12,9 %	3,1 %
Effektiv avkastning ⁹⁾	14,6 %	5,2 %	-0,9 %	1,5 %	19,9 %	14,8 %	5,8 %	33,2 %	10,7 %

Definisjoner nøkkeltall

¹⁾ Ordinært resultat tilgjengelig for aksjonærene i % av gjennomsnittlig egenkapital ekskludert annen kjernekapital

²⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

⁴⁾ Utlån i Trinn 3 er utlån som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato

⁵⁾ Nedskrivning på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån, annualisert

⁶⁾ Etter overgang fra IAS 39 til IFRS 9 fra 1. januar 2018, er misligholdte og tapsutsatte engasjement erstattet med utlån i Trinn 3

⁷⁾ Likvide aktiva dividert på netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

⁸⁾ Annualisert omsetning av aksjen i perioden, målt i prosent av antall utestående aksjer

⁹⁾ Prosentvis endring i børskurs siste periode, inkludert utbetalt aksjeutbytte

Kontaktinformasjon

Adresse

Bjergsted Terrasse 1
Postboks 250
4066 Stavanger

Tel. +47 915 02002

www.sr-bank.no

Konsernledelse

Arne Austreid, CEO
Tel. +47 900 77 334
E-post. arne.austreid@sr-bank.no

Inge Reinertsen, CFO
Tel. +47 909 95 033
E-post. inge.reinertsen@sr-bank.no

Investor Relations

Stian Helgøy, Investor Relations
Tel. +47 906 52 173
E-post. stian.helgoy@sr-bank.no

Finanskalender 2018 - 2019

3. kvartal 2018	Torsdag 25. oktober
Foreløpig årsresultat 2018	Fredag 8. februar
Generalforsamling	Onsdag 24. april
1. kvartal 2019	Torsdag 9. mai
2. kvartal 2019	Torsdag 8. august
3. kvartal 2019	Torsdag 31. oktober